

Előzetési ára:

Egész évre.....6.—
Fél évre.....3.—
Negyed évre.....1.50

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal
IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSEG

ES

KIADÓHIVATAL

IV. kerület.

Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete, a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata, a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának, a Budapesti Pinczér-Egylet, és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szállodások-, Vendéglősök- és Koreszmárosok-
ipartársulata:

IV. kerület, Himzö-utca 1. szám.

Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor-
és Sörmérők-iptársulata:

II. ker., Medve-utca, Fácán.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

WAGNER JÓZSEF

IV. Kecskeméti-utca 5.

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el.

Kéziratokat nem adunk vissza.

»Budapesti Pinczér-Egylet«
IV., rostély-utca 1.

PAULITS JÓZSEF

közvetítő-intézete IV. papnövelde-utca 3.

GROSZ ÖDÖN

közvetítő-intézete VII., Károly-körút 9 (gróf Hadik Barkóczy-ház).

HIVATALOS RÉSZ.

**SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSEGÉDEK
ORSZÁGOS NYUGDÍJEGYESÜLETE.**

Központi igazgatóság Budapestben.

Jogtanácsos:

Dr. Solti Ödön ügyvéd

VI. ker., Váci-körút 61. sz. I. em. 2.

Hivatalos órák: Naponként d. u. 3—6 óráig.

Budapesti választmány.

Titkár:

F. Kiss Lajos

VI. ker., Teréz-körút 19. sz.

Hivatalos órák: Csütörtök 3—5 óráig.

Kassai választmány.

Jegyző és levelező:

Sárosy Árpád

Vendéglős- és pinczéregyeleti jegyző.

S.-A.-Ujhelyi választmány.

Ellenőr:

Simon Ignác

Pinczér-nyugdíjalap gyűjtő társasági jegyző.

Szombathelyi választmány.

Ellenőr: Betöltetlen.

Pénztárnok: **Dautlich Gyula.**

Szegedi választmány.

Ellenőr — jegyző:

Tóth Endre.

16. sz.
1898.

Felhívás.

Tutz József, Kogler Viktor, Kubanek Lőrincz, Weinmann Izidor, Farkas János és Schwarz József nyugdíjgyesületi tagok — lakásukat változtatván, felkéretnek, hogy új lakászümmüket tudassák a titkári hivattall.

Budapest, 1898. október 8.

Förster s. k.

elnök.

Jegyzőkönyv.

felvettett Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Orsz. Nyugdíjgyesület Budapesti választmányának 1898. évi október 8-án tartott ülésén.

Jelen voltak: Förster Konrad elnök, Sztanoj Miklós alelnök, Peyer Ferenc pénztárnok, Krassy A. Bódog ellenőr, Noszek Ignác, Pauly Antal, Bronner Mihály, Gelbmann András választmányi tagok, F. Kiss Lajos titkár.

Elmaradásukat igazolták: Wirth Ferencz, Taussig Samu, Holländer Dezső választmányi tagok.

14. szám.

Elnök bejelenti, 1-ször: hogy az 1898. július 27-diki közgyűlés és 1898. augusztus 23-diki választmányi ülés jegyzőkönyvei a központi igazgatósághoz beküldtek;

2. hogy az 5. sz. határozathoz képest neges Gundel János urnak jegyzőkönyvi kivonatot küldött;

3. hogy a 12. sz. határozathoz képest a taggyűjtő-bizottság és fegyelmi tanács tagjai megválasztásukról értesítette.

A választmány az elnök bejelentéseit tudomásul veszi.

15. szám.

Elnök bejelenti, hogy eddig a választmány ügykezelésében a következő kiadások merültek fel.

I. Förster Konrádnál levő számlák szerint:

a) Irodai eszközök számlája	22.28
b) Postabélyegekre	1.84
II. Sztanoj Miklós alelnök számlája	
c) Egy íróasztal, ennek hűtősz. szállítása, záruk készítése	12.30
III. F. Kiss Lajos titkárnál levő számlák szerint:	
d) Egy oltó	1.20
Hordár	—30
Postai megbízó levelek	—50
e) Postai díjak	2.50
Bélyegyek	—50
Összesen	41.42

A választmány a kellően okmányolt kiadások megtörténtét tudomásul veszi, felkeri az igazgatóságot ezen összegnek a központi alaphól Förster Konrad elnök kezéhez kiutalására, egyuttal Sztanoj Miklós alelnök indítványára felkeri az igazgatóságot, miszerint, tekintettel arra, hogy miután a pénzkezelés postai megbízások útján történik, s így a választmányi kezéhez pénz nem jut, az igazgatóság utalványozzon a választmányi elnök kezéhez a folyó kiadások fedezése ezéjából — utólagos leszámolási kötelezettség mellett — 100 azaz száz forintot.

16. szám.

Titkár olvassa Frit Ferencz levelét, melyben választmányi tagságáról lemond.

A választmány a lemondást sajnálattal tudomásul veszi és helyére Peyer Ferenczet hívja meg és őt egyuttal a pénztárnoki jegyzés elvégzésével is megbizza.

17. szám.

Titkár jelenti, 1-ször: hogy új tagokul Guthheil Aladár, Grüniger József és Wampeties Ferencz vétettek fel;

2. hogy a postai megbízásokról szóló körlevelek az összes tagoknak szétküldtek;

3. hogy a választmányi ülések látogatottságáról táblázatos kimutatást készített.

A választmány e jelentéseket tudomásul veszi.

18. szám.

Elnök bejelenti, hogy Wetz Ferencz és Lind ebner Ede választmányi tagok, megválasztásuk dacára, mindeddig nem beiratkoztak tagjai a nyugdíjgyesületnek.

A választmány ez ügyben köszönettel fogadja Gelbmann András ajánkozását, ki nevezettekkel felkeresni vállalkozik.

19. szám.

Titkár felolvassa Schenk Nándor levelét, melyben a nyugdíjgyesületből kilépését jelenti be. A választmány a kilépést tudomásul veszi.

20. szám.

Titkár bejelenti, hogy a Tutz József, Kogler Viktor, Kubanek Lőrincz, Weinmann Izidor,

Farkas János, Schwarz Józsefhez intézett levelek, mint kézbesíthetlennel, visszaérkeztek.

A választmány nevezettek »A Vendéglős« cz szaklapban lakezümük közlésére fogja felhívni.

21. szám.

Titkár felolvassa a központi igazgatóság 1898. szeptember hó 20-diki ülésének jegyzőkönyvét.

Tudomásul vétetik.

22. szám.

Titkár felolvassa Wirth Ferencz választmányi tagnak Förster Konrad elnökhöz intézett levelét, melyben eddigi távolmaradását betegségével igazolja s igéri, hogy a választmány buzgó tagja fog lenni.

A választmány öszinte örömmel veszi tudomás e levélről s örömmel várja az időt, midőn a budapesti vendéglőspartársulat tiszteletreméltó alelnökét a maga körében fogja üdvözölhetni.

23. szám.

Förster Konrad elnök bejelenti, miszerint a »Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Koreszmárosok Ipartársulata« választmányi ülési határozattal megengedte, hogy választmányunk hivatalos óráit az ipartársulat helyiségeiben tarthassa. Miután azonban a nyugdíjgyesület választmánya az ipartársulat helyiségeiben asztalt és később szekrényeket is kénytelen lett volna felállítani, erre pedig ott a társulat inkommodálása nélkül nem lett volna hely, elfogadta Sztanoj Miklós ajánlatát, aki egy egész külön helyiséget ajánlott fel díjtalanul. Indítványozza, hogy a választmány mondjon köszönetet a vendéglős-ipartársulatnak szíves készségeért, kellően indokolván, hogy miért nem vette azt igénybe.

A választmány ez indítványt elfogadja.

24. szám.

Bronner Mihály két — általa gyűjtött — új tag belépési nyilatkozatát mutatja be.

A választmány a belépési nyilatkozatokat behatóan tárgyalván, miután azok ellen sem alakí, sem lényegi kifogás fel nem merült, Neumann Henriket és Forintos Deeszt tagokul felveszi s nyilatkozatukat az igazgatósághoz felterjeszteni határozza.

25. szám.

Förster Konrad elnök sajnálattal konstatalja, hogy a budapesti választmány területén a tagok száma egyáltalán nem gyarapodik. Ennek okát abban találja, hogy a taggyűjtéssel senkissel foglalkozik állandóan és hivatásszerűen; indítványozza ennélfogva: kéressék fel az igazgatóság egy rendszeres alkalmazott jellegével bíró fizetéses taggyűjtő szerződésére. A taggyűjtő fizetését illetőleg a választmány ajánlja az igazgatóságnak, hogy azt, vagy a biztosított összeg $\frac{1}{2}$, vagy az évi tagdíj 6% -at állapítsa meg s azt a tag által eszközölt első belézés után folyósítsa.

A választmány az elnök indítványát egyhangulag elfogadja.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja. Knft.

F. Kiss Lajos s. k.

Förster Konrad s. k.

titkár.

elnök.

Jegyzőkönyv

felvettett Budapestben, 1898. évi október hó 13-án, a Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Orsz. Nyugdíjgyesületi igazgatóságának a központi irodában, délután $\frac{1}{2}$ órakor tartott rendes havi ülésén.

Jelenlevők: Nérey Dezső alelnök, Sztanoj Miklós, Olmóssy József, Mitrovácz Adolf igazgatósági tagok, Förster Konrad, a budapesti választmány elnöke, Tóth Endre, a szegedi választmány megbizottja, dr. Solti Ödön jogtanácsos,

Gráf Nándor könyvelő, F. Kiss Lajos, Wagner József szerkesztők.

Bokros Károly alelnök, Kommer Ferencz, Prindl Nándor, Lőrincz Elek igazgatósági tagok kimentik elmaradásukat.

73. szám.

Nérey Dezso alelnök megnyitja az ülést s elrendeli a jegyzőkönyv felolvasását. Hitelesítésre Sztanój Miklós és Förster Konrad urakat kéri fel.

A jegyzőkönyv hitelesítettik.

74. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy Barta Béla hírlapírónak a jegyzőkönyvi kivonatot a 46. p. sz. határozat értelmében elküldötte, Barta személyesen köszöntö meg az igazgatóság kintüntető figyelmét, s kilátásba helyezte, hogy az egyesület érdekeit jövőben is hírlapi támogatásban fogja részesíteni. Köszönettel tudomásul vétetik.

75. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a budapesti vendéglőspartársulatnak, a szombathelyi pincesz-egyletnek, az I—III. ker. ipartársulatnak alapítványáért, Seress Mártonnak ügybuzgó fáradozásáért, Gröner Márknak választmányi helyiség ingyenes felajánlásáért a köszönetet kifejező jegyzőkönyvi kivonatok, a persely-gyűjtő bizottság tagjainak pedig megválasztásukról szóló igazolványokat elküldötte, az alapítótagokat az alapítványi megajánlott összegek beküldésére felszólította.

Tudomásul vétetik.

76. szám.

Jogtanácsos bemutatja az 57. sz. a. határozat folytatásaként új ügyrendi §§-okat és pedig a régi 3 §. helyett indítványozza:

3. §. Ha valamely tag a választmányi szék-helyéről végleg elköltözik, nyilvántartási iver azon választmányának küldendő el, mely új lakóhelyére illetékes; ha pedig új lakóhelyen választmányi nincs és a lakóhelyt változtató tag nyilvántartását addig illetékes választmányánál fenntartani nem akarja, nyilvántartási iver az új lakóhely községe mellett a központi irodának küldendő be.

Videkről jelentkező tagok, ha lakóhelyükön választmányi nincs, általuk választható választmány kötelekebe beléphetnek, ellenesethen a központi irodában tartanak nyilván.

4. §.

A választmányok a felvételi iver kitöltése alkalmával a születési év pontos bevallását gondosan ellenőrizzék, e célból a munkakönyv vagy keresztlevelet felmutatását követeljük, s a belépési nyilatkozat, születési év, hópap, rovatában jegyzékek fel, »munkakönyv« vagy a »keresztlevelet« alapján győződtek-e meg a születési év bevallásának helyességéről.

5. §.

A tagsági igazolvány átadásánál a tagok figyelemztendők, hogy a kézhöz vett okmány tartalmát gondosan vizsgálják át, s a netalan becsusztott hibákat jelentsék be. A téves adatu okmányokat kijavítás végett a központi irodának küldjék vissza, a téves adatok pontos felsorolása mellett.

Indítványozza jogtanácsos, hogy a régi 3-ik §. helyett a most javasolt tételek, azután az itt javasolt 4—5. §§-ok beszurassanak, amely folytán a régi 4. s következő §§-ok 6—17. §§-okként számoztassanak.

Az igazgatóság az indítványt elfogadja, utasítja jogtanácsost, hogy az ügyrend és §§-ai a jelen jegyzőkönyv megküldése által a választmányoknak tudomására hozza.

77. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy Flórá Győzőt, az »Ujkor« szerkesztőjét, a 69. sz. határozatról értesítette, de tőle válasz nem jött.

78. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy az 54. sz. határozat folytán a postatakarékpénztárból 1600 frtot, majd mivel a pénztári állomány időközben felszaporodott, további 320 frtot vett fel s ezen 1920 frtot az orsz. központi takarékbán helyezte el.

Tudomásul vétetik.

79. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy s.-a. újhelyi választmányt a 60. sz. a. határozat folytán a tagdíjak beküldésére felhívta, válasz nem jött, minélfogva sürgős intézkedést kér.

Az igazgatóság utasítja a jogtanácsost, hogy a s.-a. újhelyi választmányi elnökét ajánlott levéiben hívja fel a tagdíjaknak záros határidő alatti beküldésére, és ha kielégítő intézkedés részéről nem történik, az elnökséget sürgős intézkedésre kéri fel.

80. szám.

Jogtanácsos a 24. sz. a. határozat folytán a következő jelentést olvassa fel:

Tekintetes Igazgatóság!

A nyugdíjgyesület kezelési tőkéje az 1898. évi május hó 9-én lezárt takarékpénztári folyószámla kivonattal tanúsága szerint 3896 frt 52 kr. Ebből kivett kezelési célokra június hó 15-én 250 frtot, július hó 29-én 370 frtot, összesen 620, azaz hatszáz husz frtot, marad a kezelési alapon 3276 frt 52 kr.

Indítványozom, tekintetes Igazgatóság, hogy ezen összeg a folyószámla-alaptól, melyen a tagdíjak és alapítványi összegek kezeltetnek, elkülöníttessék, ezen elkülönítés legelőszertében úgy történhetik, ha a jelenlegi 4%-al kamatozó ca. 14.000 frt készpénzállományból elnöki utalványra 3276 frt 52 kr. kivételnek s ugyancsak a központi takarékpénztárban 4%-ra külön folyószámlára helyeztetnek el s jövőben az irodai szükségletre, felzésre szükséges összegek kizárólag ezen alap terhére vétessenek s a mennyiben az egyesület választmányai a tagdíjakból valamit visszatartanak, ezen jegyzőkönyvekben feltüntetett összegek igazgatósági jóváhagyás után a kezelési alaptól a tagdíj-alapra utaltassanak át; viszont a kezelési alap dotációja fejében mondja ki az Igazgatóság, hogy a persely-gyűjtés eredményét a kezelési alapra fordítja s a tagdíjakban benforgalt kezelési, felvételi és bélyegköltségi járulékot attól elkülöníti és a kezelési alap javára írja.

Tisztelettel

Dr. Solti Ödön.

Az igazgatóság e jelentést tudomásul veszi, az indítványt elfogadja s az elnökséget a szükséges teendők intézésével meghívja.

81. szám.

Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány október havi ülése jegyzőkönyvét, mely szerint Tóth József és Tóth Sándor, kik tagsági kötelemeiknek 3 hónapra át pontosan eleget tettek az egyesületből kiléptek. Tekintve, hogy e kiléptek eddig befizetett 40 frtnyi tagsági díjukat teljesen elveszteni, ha kilépési szándékuk mellett megmaradnának, indítványozza, utasítsa az igazgatóság a választmányt, hogy a kiléptet tagokat befizetett illetményei elvesztésére figyelmeztesse, s a tagsági viszony fenntartását kisérelje meg. A mennyiben az eljárás eredménytelen lenne, tegyen erről a választmány jelentést és ezen eselben utasítsassék a központi könyvelőség, hogy a tagsági viszony megszűnése folytán visszamaradó tagsági díjakat a kezelési alap számlájára vezesse át.

Az igazgatóság az indítványt teljességében elfogadja s a szükséges intézkedéssel elnökséget s a könyvelőt megbizja.

82. szám.

Jogtanácsos előterjeszti, hogy a gráci sörfőző részv.-társaság a szombathelyi választmányhoz 100 frt alapítványi összeggel küldtöt be, melyet Damlich Gyula penztárnok a postatakarékpénztári folyó számla javára már be is küldött.

E jelentést az igazgatóság örömmel veszi tudomásul, az áldozatkészségért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz s felkéri az elnökséget, hogy erről a részvénytársaság igazgatóságát átirafilag értesítse.

83. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány okt. 10-iki ülése jegyzőkönyvét, mely szerint Seress Márton, Szállásy Alajos és Fritsch Gusztáv Vilmos alapító tagok 100—100 frtot befizettek, jelenti, hogy a 300 frt a postatakarékpénztár cheque-je útján be is érkezett; tagdíjak fejében e választmánnyal október hóban 277 kor. 48 fill. folyt be, mely összeg a 43. sz. postatakarékpénztári értesítő szerint be is küldetett: jelenti végül, hogy e választmány a titkári teendők végzésére Sárosy Árpád urat kéri fel s tiszteletdíját évi 60 frton, egy szükségessé vált pénzbeszedő fizetését évi 24 frtban állapítja meg s ez intézkedések jóváhagyását kéri.

Jogtanácsos, tekintettel azon fontosságra és szakertelemre, melyvel e választmányi titkár az ügyek intéz. pártolja a tiszteletdíjak jóváhagyását és kiutalását.

Az igazgatóság a jelentéseket tudomásul veszi, Sárosy Árpád tiszteletdíját f. évi július hó 1-től kezdődőleg évi 60 frtban megállapítja, utasítja a kassai választmány elnökét, hogy a már esedékes 4 havi részletet a befolyt pénzből bélyeges nyugta ellenében utalványozza ki, jövőben a havi 5 frt tiszteletdíjat hasonló módon utalványozza; — a pénzbeszedő díját évi 24 frtban megállapítja, annak kiutalására a kassai elnököt feljogosítja, a központi könyvelőt pedig utasítja, hogy az igr okmányolt kiadásokat a kezelési alap számlájára könyvelje át, a tagdíj számlájának pedig az attól igr elvont összegeket minden hónapban a kezelési alaptól gondosan térítse meg s ez eljárásról havonta tegyen jelentést.

84. szám.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány október 8-án tartott ülése jegyzőkönyvét, jelenti, hogy e választmány folyó kiadásai az elnök és alelnök a sajátjukból 41 frt 42 kr. elégezték; s irodai folyó költségek fedezésére elszámolási kötelezettség mellett 100 frt irodaátalányt kérnek. Tekintettel arra, hogy a tagdíjak a választmánynál postai megbizás útján közvetlenül a postatakarékpénztárra folynak be, az atalány kiadását pártolja.

Az igazgatóság a kérelmet teljesíti s felkéri az elnökséget, hogy a kezelési alaptól 100 frtot utaljon ki Förster Konrad elnök kezébe, kit is utasít, hogy az eddigi 41 frt 42 kr. kiadást s a jövőben felmerülő kiadásokat okmányolja s ez okmányokat az igazgatósághoz a rendelkezésére bocsátott atalány mindenkor állagának közlése mellett felterjeszse.

85. szám.

Jogtanácsos felterjeszti, hogy Sztanój Miklós kávéháznak egy külön helyiségét díjtalanul átengedje a budapesti választmány irodahelyisége céljaira.

Az igazgatóság ezt örömmel veszi tudomásul, Sztanój Miklós áldozatkészségeért köszönetet jegyzőkönyvileg kifejezi.

86. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a postatakarékpénztár folyószámláján követeletünk újból 771 frtra emelkedett, kéri ez összegnek a központi takarékpénztárhoz átutalását.

Az igazgatóság utasítja a jogtanácsost, hogy az 54. sz. határozat értelmében járjon el.

87. szám.

A szegedi felirat tárgyalásánál elnök előadja, hogy az igazgatóság a jogtanácsost a felirat tanulmányozására s véleményének irasbani előterjesztésére utasította.

Jogtanácsos a következő véleményt terjeszti elő:

Tekintetes Igazgatóság!

Nyugdíjgyesületünk szegedi választmánya érdeklődésének és ügyseretetének méltó formában adott kifejezést akkor; midőn a nyugdíjgyesület mai szervezeti beható tanulmány és a boncoló kritika tárgyává tette; sőt nem elégedett meg egy negatív eredményű kritika gondosan megszerkesztett előterjesztésével, hanem a pozitív értékű indítványozás terére lépve, kétségen kívül jelentős és egyesületünk jövőjére, szakírányunk javára becses javaslatot terjesztett elő s kérem a tekintetes elnök urat, mellőztassék annak egész terjedelemben leendő felolvasását elrendelni.

Elnök elrendeli az előterjesztés felolvasását, s F. Kiss Lajost kéri fel erre, a ki a következő feliratot olvassa fel:

A Szállóások, Vendéglők, Kávások, Pinczerek és Kávássegédek Nyugdíjintézete Tekintetes Igazgatóságának Budapest.

A t. Igazgatóság július hóban kelt felhívása folytán tett érdemleges intézkedésünk eredményeképpen a Szállóások, Vendéglők, Kávások, Pinczerek és Kávássegédek Nyugdíjintézetének választmányát alulirt napon Szegeden megalakítottuk.

A midőn a t. Igazgatósághoz ezen tiszteletteljes közlésünket intézzük egyrészt, másrészt abban követjük megalakult választmányunk utasítását, miszerint a választmányok mikénti szervezése, azok szervezete és követeendő ügyvezetéseikre nézve az intézet orsz. annak fenntarthatóságá, felvirágoztatása iránti kíváló érdeklődésünk, illetve őszinte óhajátunk alapján, nézetünk, terveink és óhajátunk magában foglaló előterjesztéssel éljünk a t. Igazgatóságnál.

Távol esik tőlünk az a szándék, mintha tán mi oly mérvben vagy oly célzattal akaránk ingerenciánkat érvényesíteni, hogy azáltal a t. Igazgatóságot meggyőződésével ellenkező intézkedések megtételére ösztökéljük.

A mennyire ezt nem akarjuk, annyira akarjuk és óhajjuk azonban igenis azt, hogy a t. Igazgatóságot megnyerhessük azon elveknek, a melyek érvényesítésével legjobb meggyőződésünk szerint biztos alapját vetjük meg nyugdíjintézetünknek és egy oly szervezetet alkotjuk meg szakmánknak, a melynek hiánya már oly régen és oly keservesen érezteti magát. Mi itt látjuk az időt és a talán soha vissza nem térő alkalmat arra, hogy szakmánk ideáljainak gyakorlati megvalósításához az alapvető munkát megkezdjük. Ennek föfeltételül tartjuk pedig a helyes és okserű szervezkedést, mert esakis a szervek helyes összekapcsolásában véljük fellelhetni az érdekelt tényezők feltétlenül szükséges együttműködését.

Előterjesztésünk keretét nagyon is túlhaladna azon konkrét esetek felsorolása, a melyek szakmánk csoportosítását és a csoportok szerves összekapcsolását immár mintegy sürgetik, itt lévén nagyon az ideje, hogy a fennálló anomáliák, a nap-nap után felmerülő soknemű sérelmekkel szemben, szakmánk mindkét tényezője, t. i. vendéglős és pinczér, ha kell külön, ha kell együttesen, állást foglalhasson Nem szenvedhet kétséget előtünk, miszerint a t. Igazgatóság oly jól ismeri a létező bajokat és ép úgy meg van azok felől győződve, mint mi, sőt azt is tudni véljük, hogy ép úgy át van hatva azon szükségérettől, hogy szakmánk ügyeit szánálni és szakmánkban gyökeres reformokat kell létesíteni — mint mi.

Általánosságban óhajtuk csak jellemezni szakmánknál a már kihívó mérvben létező rendszertelenséget, a midőn rámutatunk egyes főbb hiányokra. Szakmánk ugyanis nélkülül a ma már minden téren serényen fejlődő társulati élet legelőmibb feltételeit is; nincs egyetlen egy oly intézményünk, a mely az élet különböző pházisaiban érdekeinket csak valamennyire elfogadható mértékben megóvhatná. Anyagi érdekeink jelentékeny rovására napról-napra tapaszaljuk az italmrészi törvény ellen folyó szabálytalanságokat, a melyekkel szemben teljes tehetetlenség állunk; üzletvezetési módszerünk az egyöntetűség teljes hiányában — csekély kivétellel — a legelemből bírálatot sem állja ki; munkaadó és alkalmazotti közötti viszony minden foglalkozásnak között rendszertelenség tekintetében pártatlanul áll, míg a pinczérsgé teljesen ki van szolgáltatva a hivatalos felírásmerő helyszerek botrányos zsarolásainak, szabad

helyesen proponált választmányi állandó alkalmazott tisztviselő feltevése abból fedezhető, s így a tagsági díjak, kezelési illeték számbavehető felemelése indítványozandó lenne.

Ha a helyközvetítésért csak csekély részét kapjuk meg azon díjteleknek, mit az ügynőköt jelenleg szednek, bizonyos eléggé jövedelmünk lesz a fentemlített szükségletre, a nyugdíjgyűlésnek és a szakiparnak is közös érdeke tehát, hogy a helyközvetítés ügyét, melyet eddigél Szegeden és Szombathelyen a pénzéregyletek ügykörükbe felvettek, a nyugdíjgyűlést választmányaihoz tereltessek át. Ezen intézkedést azonban egyelőre nem kötelezzük, hanem facultative óhajtánam a választmányok programjába felvenni, oly választmányoknál javasolnám egyelőre a helyszközlő osztály létesítését, hol erre a talaj elő van készítve, vagy ahol a választmány ezen ügykör betöltésére alkalmatlanok. Álláspontomnak legfőbb indoka az, hogy a helyközvetítés hivatalos intézése feltétlenül állandóan alkalmazott, fizetett tisztviselő alkalmazását tenné szükségessé, a jelen taglétszám mellett lehetetlen bizonyos házerdéria nélkül ily teler elvállalásával az egyesület szerény tőkét veszélyeztetni.

Az eddigieket összegezve, a javaslatnak a teendőkre vonatkozó részére indítványom az, hogy a helyközvetítésnek feladatával a választmányok közül azok, melyek erre ily határozattal vállalkoznak, megbizandók, részükre az ügyrend e feladat betöltésére alkalmas pragmatikával kibővítendő és oly időben beküldendő, hogy működésüket 1899. évi január hó 1-jével megkezdhessek.

A választmányi alakítási módszer tekintetében nem oszthatom az előterjesztésben kifejezett álláspontot; határozottan ragaszkodom e tekintetben az alapszabály 80. §-ában lefektetett azon elvhez, hogy a választmányok successive azon városokban állítsanak csak fel, hol a tagok száma legalább 30-ra felemlkedett. Ettől eltérő, a választmányoknak már eleve bizonyos helyhez kötését azt eredményezné, hogy oly helyen kellene választmányt létesítenünk, hol tagjaink vagy egyáltalán nincsenek, vagy csak oly csekély számban, hogy az a választmány fenntartási költsége lényegesen károsítaná a kezelési alapot. Az ily keretet alapszabályszerűleg csak akkor lehet majd megállapítani, mikor a nyugdíjgyűlés elszűnik országosra szerveződést, midőn tagjaink száma az egyes városokban oly nagyra emelkedett, hogy az egységes vezetés érdekében egyes választmányoknak megszüntetése, más nagyobb választmányhoz csatolása válik majd szükségessé.

Ebből folyik már most a tek. Igazgatóságának a nyugdíjgyűlés érdekében foganatba veendő legsürgősebb teendője: a tagok számának minél intenzívebb eszközök foganatba vételével emelése.

Ép mai ülésünk tárgya e kérdésben határozatot hozni, nem akarok praedjudikálni azon kérdésnek, fizetett taggyűjtő-aquisitőr alkalmazásuk-e vagy önkényes vállalkozók bizasának meg e feladattal, de azt hangsúlyoznom kell az eddigi tapasztalatok alapján, hogy a létszám emelése érdekében nem rettennek vissza a kezelési alapot akár felemelőt anyagi áldozattal sem.

Áttérve ezek után a javaslat kiviteli módozatokra, a megvalósítás eszközeire.

1. Egy kinevezett és állandó fizetéssel dotált tisztviselő alkalmazását csak azon választmányoknál javasolnám, melyek a helyközvetítést felölelik. Egyesületünknek pl. a kassai választmánya ép ma beérkezett, gondos, az alapszabályok, ügyrend, kiküldött nyomtat-

vány-blanketták teljes ártérése alapján megszerkesztett jegyzőkönyve igazolja azt, hogy választmányaink azon feladatot, melyre hivatvány, remekül betölthetők, s az a 60 frt, mit e választmány érdemes titkára részére megállapított, bizonyonyal megtermi gyümölcseit a nyugdíjgyűlés ottani prosperálásában, ily, nagyobb költséget igénylő intézkedést tehát ott javaslok, hol a helyközvetítés talaj és vállalkozási kedv megvan;

2. a terület-beosztásra fentebb nyilatkoztam;

3. az ügyrend csak azon választmány részére dolgozandó át, mely a helyközvetítésre vállalkozik;

4. ugyanígy választmányi állandó iroda is csak ily helyeken bérleendő.

Kérem értékeszsem eredményeképp a tekintetes Igazgatóságot, mondja ki, hogy elvileg helyesnek, a nyugdíjgyűlésre is üdvöndök tartja, hogy a szakipartól nagy anyagi erőt elvonó ügynőköt helyközvetítés feladata a választmányokra ruháztassák, a gyakorlati kivételnél azonban csak azon választmányokra, melyek erre önkénytel vállalkoznak; határozza el ennek folytán, hogy a nyugdíjgyűlést összes választmányai sürgősen nyilatkozzanak, vajjon a helyi viszonyok megfigyelése folytán remélhető-e, hogy a felállítandó helyközvetítő irodát a főnökök és alkalmazottak oly mérvben veszik majd igénybe, hogy a várható pénzbeli jövedelem a fenntartási költségeket fedezzi; megnyerhető-e helyközvetítő iroda részére oly egyén, ki a választmányi titkári teendők végzésére is alkalmas.

Végül el nem mulasztatom megköszönni a tisztelt szegedi választmányok, hogy tanulmányokkal jelen elméledésre s főleg jelen indítvány megtételére nekem alkalmat nyújtottak, meg vagyok győződve, hogy indítványom elfogadása esetén a szakipar egy régi s jelentékeny baja találtatnék, talán csak részben, talán helyenként, de ott gyógyítsunk, a hol legjobban fáj.

Tóth Endre örömmel hallotta azon mélyreható tanulmányt, melyet feliratokra jogtanácsos előterjesztett. Igaz örömeire szolgál, hogy a nyugdíjgyűléssel igazgatóságának ilyformában megnyilatkozott s a feliratra nagyjában kedvező véleményt hallhatta, s jogtanácsosának választmánya nevében is kifejezi őszinte köszönetét a beható fejtegetésért. A hallottak után maga is eláll azon óhajtól, hogy az igazgatóság a szakbírói, békéltetési s szakiskolai teren hivatalosan működjék; jogtanácsosnak a helyközvetítés ügyében elfoglalt álláspontját benső örömmel üdvözlö s annak elfogadását kéri; a hallottak után is megmarad azonban a területi beosztás mellett, mert anélkül a nyugdíjgyűlés propagációját sikertelennek, az egyesület terjedését lehetetlennek tartja. Kéri e tárgyban a szegedi felterjesztés elfogadását.

Olomóssy József határozottan ellene van annak, hogy a nyugdíjgyűlési választmányok ügykörébe bármi más, mint alapszabályszerű teendő felvéssék. Sokfele ódmunknak tehetné ki magát az egyesület.

Hasonló értelemben szól Förster Konrad is. Előnk a statusquot a jövő közgyűlésig fenntartani óhajtánam, addig a javasolt módosítás észszerű kiviteli érdekében a kérdés gondosan tanulmányozandó.

Sztanoj az egész kérdés megoldását a jövő nagyváradi közgyűléshez kéri utalástani.

Jogtanácsos fenntartja indítványát azért, mert

Telik az asztal. A mi derék jó elnökünk csak nézi-nézi az ő hivat. Ki hiányzik még? Látom, mint simogatja szép ezüstös fürteit (Vajjon nem ilyen volna-e Petőfi, ha élné?) s csak akkor fog reggelijéhez, mikorra már teljes a társaság.

Nagy kosár szebbnél-szebb virágokkal felt kosarat hoznak be. A virágokat persze nem esszük meg, bár sok közűnk az „ibolyafaló“, mert nem a Petánovics konyhájában, hanem a Petánovicsné virágos kertjében teremtek, tehát a legkedvesebb kezek öntöztek, a legszebb két fekete szem gondoskodása mellett fejlődtek. Kapkodják is a szép, fehér rózsabimbókat (—), melyek közül a legszebbet azonban Petánovics kollégánk tartotta meg magának (örégek és fiatalok, szitnyák s egyéb népeim) s nem győzi csodálni Király Ottó, hogy van még valami a világon, mi még a megszöröseztőzött szivárnál is kedvesebb, amely után „habozva“ nyúl tulajdonos gazdája.

Aminő gyönyörűek voltak a rózsák fekete gyémántszemű urnóikkal együtt, epoly „ennivaló“ volt a remekbe készült „Kecsege à la Petánovics“ és — természet fel — az itallapon szereplő némi-nemű ismerős italbeli állapot. „Milyen zamat! Milyen íz!“ jegyzi meg a „műértő“ Nándi papa, a rózsájához szagolván — így találkozik a gyomor a poízissal — s mi egyetértő esendességgel bólintunk az igent s megnysznunk benne, hogy becses családnak jelenlegi állapotában otthon, kaposztát élvez marhahussal — — —

Kecsege à la Petánovics! Az volt ám az ész, mely téged gyomrunk felé irányított ravasz fondorlattal kifundált! De megkivántattad magadat „folytatása köv.“-ben is. Irok még rólad egy dics zöngeményt és „Nyit level“ helyett elküldöm a kegyelmem kereskedelműgyinek, hát ha így tudomást vesz rólunk! Nem lehetetlen!

Amíg itt benn rendes medrében folyik a reggeli, addig ott kint egyre tart a reggel óta szakadatlanul zuhogó barátságatlan esőzés, amelylyel egyenes rányban melegsznek át a „fülek“, ami

a szerint úgy is csak azon választmányoknál létesílik a helyközvetítési osztályt, melyek erre önként vállalkoznak. A területi beosztásnak nem ellensége, annak szükségesség t akkor, midőn a nyugdíjgyűlés általánosabban elterjed, maga is belátja.

Erre az igazgatóság jogtanácsos indítványát elfogadja s a szükséges teendőkkel az elnökséget megbizza.

88. szám.

Jogtanácsos előterjeszti a törzskönyv és a tagsági igazolvány tervezetét, mely szerint a törzskönyvben 250 db. egész éves törzslap költetnek be, az iv egyik lapja visszarad a törzskönyvben, másik lapja mint tagsági igazolvány a törzslapból kivágatik s a tagnak csinos tokban elhelyezve elköltetik.

Tekintettel arra, hogy már több tag megtagadta a fizetést, azon okból, mert igazolványt nem kapott, a törzskönyv sürgős elkészítésére felhatalmazást és a költségek utalványozását kéri.

Az igazgatóság az előterjesztett törzskönyvi formulárét helyesléssel elfogadja, felkéri az elnökséget, hogy két kötet v. i. 500 tagsági igazolványt sürgősen készítsessen el, a központi irodában töltesse ki, és a tagoknak a választmányok útján küldje szét, a felmerült kiadások utalványozására felhatalmazza.

89. szám.

Taggyűjtő alkalmazása kérdésénél jogtanácsos előterjeszti Urs Simonnak ajánlkozását, ki az aquisitionáló országos szervezését, reklamározását stb. elvállalja, az alapító tagoknál a felajánlott összeg 10%-a, a pártoló tagoknál 8%-a, a rendes tagoknál a felvételi díj 50%-a és az első évi díj 25%-a utólagos havi részletekben megítélésébe.

A budapesti választmány indítványozza e kérdéshez, hogy az aquisitornak vagy a biztosított összeg 1/2%-a vagy az 1-és évi tagdíj 6%-a fizetésekk ki provizió címén.

Az igazgatóság Urs Simonnak az alapító s pártoló tagokra tett ajánlatát elfogadhatónak tartja, a rendes tagokra vonatkozó ajánlatát el nem fogadja; az idő rendkívüli előhaladottságánál fogva utasítja a jogtanácsost, hogy e kérdést a jövő ülésen tűzze napirendre.

90. szám.

Jogtanácsos bemutatja Paulovics Demeter újideki vendéglős levelét, melyben német nyelvű alapszabályt kér.

Tóth Endre az alapszabály átfordítását s német nyelven szétküldését szükségesnek tartja. Szintygy Mitrovicz is.

Olomóssy elvileg ellenzi, hogy országos egyesületünk más mint magyar nyelvű alapszabályokat nyomtasson; a szakipar már sokkal magyarabb, senhogy arra a nagy kiadásra szükség volna.

Förster szintén ellene van a németre fordításnak.

Jogtanácsos közvetítő indítványt tesz, mondja ki az igazgatóság, hogy elvileg nem ellenzi az alapszabályok németre fordítását, tekintve azonban, hogy az circa 200 frtba kerül, halassza el akkorra, midőn a német nyelvű alapszabályok után nagyobb mérvű kereslet mutatkozik.

A két ellenindítvány szavazásra tüzetvén ki, a

Kettő a reggeli.

— Pénteki krónikák. —

I. Petánovicsnál.

Jól terített asztal. Pazar reggeli. Előkelő társaság. Ez a helyzet, azaz hogy a reggeli szignaturája. Látszik: Nem boldog a magyar! (De legalább pénteken az.) Bár igaz, hogy „reggelizni“ már csak mi tudunk, noha eltart az néha délutáni háromig is. Kinek mi köze hozzája? Ugy is annyi baja (és pezsgője) van az emberfiának, hogy jól esik neki, ha legalább egyszer egy héten boldog lehet a magyar, ne rójjá fel hát senki, hogy csak úgy délután czipelődünk fel a pazarul megévezett reggelitől.

Itt jut az eszembe: Egy nyájképűsködéshez vesztettül értő esztergomi kollegám ugyan váltig amellet kardoskodik nagy igyekezetében, hogy már én ezudarul tönkrementem, ami — ha az ő kelme kobakja ülne a nyakom — bizonyára meg is esett volna, így azonban, fájdalmas, pénteki bójli vallomást teszek, saját édes eszem birtoklója lévén ez időszertint: „Ne tessék engem féltetni. Nem történt bíz' eddig semmi baj!“

Nagyon is tiszteletremelő két férfi közé kerültem. Jobbról az öreg Kammer bácsi, balról a legfessebb borkereskedő, Granichstáden a szomszédaim. Közűk én képviselem az aranyost, pardon! az aranyos középutat. És ennek — i. i. a helyemnek — meg van a maga jelentősége, mert nagy sora van ám annak, aki mellő kerül az ember.

Evelődik is velem a Király.

„Hej! De csendes vagy Polgár!“

Mire csipősen vág közbe az Első (de nem a legelső) magyar:

„Hát nem hallottad Király, elvettek a Polgár-tól egy — — —“

De hogy mit, hol, mikor és miért vettek el, arról már egy kukkot sem árul el — — — a kis hamis.

pedig a speciális reggeli szótár szerint annyit jelent, hogy nagy lézen itt meg ma a barátkozás.

Közben az örégek elkezdik lassanként a menést. Legelőször az öreg Kammer bácsi ajánlja magát olyan szerényen, mintha tudja Isten milyen „kis“ alak volna. Pedig — ha tudná! — mily ahítaszzerű tisztelettel veszik őt körül, mennyire szeretik őt, aki, többé-kevésbé, majdnem valamennyiünknek apja lehetne.

„Szabad a vásár.“

Elmentek a macskák, zingezognak az egerek.

Egyszerre szól három hang:

„Van-e behútvé François?“

„Hát még most sem hideg a Törley?“

„Mi lesz avval a Lüttkével?“ szól a harmadik

„Salacz és vidék“ felől.

Mert bizony kedves örégek, úgy áll a dolog, hogyha ti elmentek, elkezd zörögni a liferáns, nemzedék apraja-nagyja, pezsgős hangulatu, sörös ízű, pékszerű, jégszekerénybe utazó, barátságos Thonet-székkel kínáló kisdid csoportja s vítezi tornajátékra kel sok nemes ifjú.

„Jegét!“ — kiáltja a Polgár.

„Gies-hüb-lit“ és két adag káviárt, nyújtja el hosszan a fentemlített Első magyar, friss étvágyra akarván szert tenni. „Speisepulvert!“ szól fejedelmi gesztussal a Király, ki előt minden kílátást elzár ama sűrű füstfelleg, melynek eredete Nándi papa rudnyi Bock-jára vezethető vissza.

Közben panaszkodik François, hogy ez a sok eső megárt az ő francia zellerjének.

„Már az igaz, kár volna érte“, respondeál az öreg zellerfogasztó Wagner s erősen környékezi a legfelsőbb pekemestert Hubert, aki erővel cigányt akar hozatni és híresebb a matelajáról, mint a zsemlyéinek nagyságáról, melyeket gonosz lelkű emberek állítása szerint csak nagyító üveggel lehet látni.

Közben hozzánk szegődik a mi kedves Kern barátunk, akit mindenki szeret s csak úgy hi, hogy „a mi Franczink“, és titokban bátorlatanul kacsintgat a champusz felé, ami hála Isten jó jel, mert

leadott szavazatok egyenlően oszlattak meg, mire elnök az eddigi állapot mellett döntvén:

az igazgatóság Olmóssy indítványát fogadja el s a német nyelvű alapszabályok kinyomatását elvből mellőzi.

91. szám.

Jogtanácsos bejelenti, hogy az orsz. központi takarékpénztártól vett értesítés szerint Törley József és tsa cég 500 frtnyi, széki Saccellary György 100 frtnyi felajánlást alapítványi összeget olt közvetlenül folyó számlánkra befizették.

Az igazgatóság örömmel veszi tudomásul e jelentést, az adományért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, s az elnökséget felkéri ennek tudtul adására.

92. szám.

Jogtanácsos bemutatja a központi irodának október hó 1-éig felmerült levelezési, cheque-könyv-beszerzési költségeinek részletes kimutatását, kéri ennek felülvizsgálás utáni jóváhagyását s kiutalását.

Az igazgatóság jelentéstételi kötelezettség mellett Förster Konrád és Mitrovicz Adolf urakat kéri fel a költségjegyzék átvizsgálására.

93. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kezéhez befolyt pénzekről szóló tüzetes és okmányolt számadatait; tekintettel azonban arra, hogy egyes bevételi tételek, melyek nála közvetlenül, levél s egyéb okmányok nélkül befolytak, szintén okmányolandók, ezek beszerzése iránt a kellő intézkedést megteszi.

Az igazgatóság utasítja jogtanácsost, hogy számadásait a jövő ülésig a bevételeket igazoló okmányokkal felszerelten újbol terjessze elő, hogy az egy revidelő bizottságnak átadható legyen.

94. szám.

Könyvelő bejelenti, hogy a választmányok ujabban 10 tagot vettek fel, kiknek törzskönyvi számai 332—341-ig terjed. Kéri ezek fölveteli tudomásul venni.

Tudomásul vételik.

95. szám.

Könyvelő előterjeszti a 60. határozat folytán a befizetett tagsági díjak egyéni kimutatását.

I. Kassai választmány.

Julius—októberi tagdíjat fizettek: Baldus, Braun, Fritsche, Greiner, Skergula, Rumpold, Szállasy, Lukács, Béres, Borgida, Kalmár, Kenyeres, Kmety, Maró, Saliga, Schöpf, Steurer, Zümpf, Seress, Steiner és Petrovits; — július—szeptemberi tagdíjat fizetett: Weber, Barcza, Schelock és Stern Lajos; július—augusztusi tagdíjat fizetett: Horváth és Szeibert; augusztus—októberi tagdíjat fizetett: Hübsch, Stern Lipót és Szívás; augusztus—szeptemberi tagdíjat fizetett: Lőw Béla, Alter és Freudenfeld; csak beiratási díjat fizetett: Ehmann. A hátralékosok fizetési halasztást nyertek.

II. Szombathelyi választmány.

Julius—októberi tagdíjat fizetett: Bogenrieder, Kántor, Schlederer, Wittreich, Dautlich, Klein, Szabó, Kirnbauer, Gaal, Gollerits, Heigl, Horváth Ferencz, Kálóczy, Krützler, Plank, Rabold, Wellner, Wolf, Posch Károly, Hainzmann, Ringhoffer, Strobl, Varasdy és Salata; július—szeptemberi tagdíjat fizetett: Haller és Posch Gyula; július—augusz-

zt jelenti, hogy kezdi magát öszeszedni, újra gyűjti az egészséget s innen-onnan újra az „öreg szekely“ lesz, erősen dörgölődik hozzá az anyós-írtó Gindert Führer ur, aki mindenki szeretne „be-hüteni“. Közben Gyurka, a legszellemesebb pezsgós, egyre öntöget s uzsonnára invitál, a Talismán gyöngyözők és a homlokunk is utána csinálja. (Ez perzse nem a pezsgó, hanem a Gyurka stikliinek hallatára történik.) Az ő történetének hatása alatt oszlunk szét. Miért? M. r. m.!

II. Fürstnél.

Nagy felvonulás. Mit felvonulás? Dízsmenet. Fel egész az első emeletig, egy kedves kis Otthonig. Nem addig az „Otthon“-ig, ahova én nem ambicionálom a bejutást, hanem a Fürstet kedves otthonába, ahol azonban mindnyájan otthon érez-zük magunkat, s ahol ezuttal megint oly vités tornajáték keletkezett, hogy a parthie végén harmincz paraszt maradt a tábla szélén, akorom non-dani: az asztal alatt. Egyben nem új csak a „rég-i zenélő óra“ reggelije, ami tulajdonképen tradíció ezen falak közt. Abban t. i., ami benne zene, s amiben megegyezik a Koch József-reggelikkel. Itt is zene, ott is zene. Ez embert szinte elfogja a muzsikális ihlet, hacsak nem a deváj jókedv keríti hatalmába.

A dolog már a kezdetén jól indul. Goliáth Ottó, akit deppszedáltunk a „Király“-ságból, betolakodó az „urak“ közé. Az Első magyar meg én Polgári szerénységgel vonultunk meg Kammer bácsi mellett, míg Ottó király, aki mellett mi csak szerény Davidkák vagyunk, úgy eszik ma mint egy „Fürst“ és úgy iszik, mint ama tisztességes czéh képviselői, kik a ruhák tisztítására szükséges házieszközöket készílik. „Baj lesz ebből“ — véli komám, — mire egyetértően hunyorogtatunk egymás felé. De azért a reggeli minden nagyobb emocio nélkül mulik el fejünk felett.

Elvégezvén edes mindnyájan reggelinkel, fel igyekszünk az emeletre. Kedves családi fészek képe tárul elénk minden vonzó vonásával együtt Itt

ljúsi tagdíjat fizetett: Brenner, és júliusi tagdíjat Posch Antal fizetett; a hátralékosok, Posch Antal kivételével, fizetési halasztást nyertek.

III. Ujvidéki választmány.

Julius-októberi tagdíjat fizetett: Markovits, Szeifert, Baumgärtner, Hevéd és Pavlovits; jul.-aug. tagdíjat fizetett: Schmidt és Kobina.

IV. Debreczeni választmány.

Julius-augusztusi tagdíjat Kovács Dezső, július havit Hauer, Kis Adolf és Fleck fizetett.

V. Csapi választmány.

Julius-októberi tagdíjat Gódor Gyula fizetett.

VI. M.-Szigeti választmány.

Julius-októberi tagdíjat Pásztor András fizetett.

VII. Szabadkai választmány.

Juliusi tagdíjat Thiery fizetett.

VIII. Szobránczi választmány.

Kropf Rezső júliusi tagdíjat fizetett.

IX. Trencsényi választmány.

Ifj. Göbel Ferencz augusztus—októberi tagdíjat fizetett.

96. szám.

Förster Konrád bemutatja az alapító oklevélnek a Légrády testvérek műintézete részéről kidolgozott tervezetét.

Jogtanácsos jelenti, hogy a tervezet finom okmány-papíron, díszes kivitelben, tokkal együtt 65—70 frtba kerülne 200 drb.

Az igazgatóság Förster Konrád, Mitrovicz Adolf és dr. Solti Ödön urakat megbizzza az alapító oklevél szövegének megállapításával, az oklevél megrendelésével s utasítja elnökséget, hogy e bizottságnak e czéla 70 frtnal nem magasabb összeget bocsásson rendelkezésére.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést esti $\frac{3}{8}$ óraker berekeszti.

Kmf.

A jegyzőkönyv hiteleül:

Dr. Solti Ödön s. k.,
jogtanácsos.

Nérey Dezső s. k.,
elnök.

A vendéglők és korcsmák palaczkjainak és edényeinek ellenőrzéséről.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter
80.357 VI. szám.

90.

Rendelet.

A volt földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter által 1874. évi 9333 sz. a. kiadott szabályrendelet kiegészítéséül a következőket rendeltem:

Hitelesíthetők a nikelből önozas nélkül is készült folyadékok illetve szorak tárgyak mérésére szolgáló mércezek, ha azok különben a 9334. sz. szabályrendelet egyéb követelményeinek megfelelnek.

Hitelesíthetők továbbá olyan 2 literes, 1 l., 0 5 l., 0 3 l., 0 2 l., 0 1 l., 0 05 l., 0 02 l. és 0 01 l. **üvegpalaczkok**, a melyeken az irtartalom

mindenki dolgozik, ha kell, mulat, ha lehet. Remek mama csörgött a kulcsot, nyomában három szertretreméltó mádi. Komolyan ballag mögöttük: a papa. Ugy illik az „fejedelmi“ apához. (A Fürstöt sem fordították le ily rosszul! Szédőgyerek.) A három közül Miczike kész vendéglősné, Mariska perfelt zongoraművésznő. Aranka egy kis aranyos baba, akiből vendéglősné és művésznő is lehet. Csak akarjon.

Midőn aztán javában szól a zongora, nyekereg-tetem a hegedűt, mint egy ókori Stradivarius vagy Paganini, beállit am elsargult Goliáth-Király-Ottó: „Játszunk kettőt!“ (De iszen! Fűtülhetsz edes! A magam nőljára tánczolok csak ezután is.)

Iát nem ránk pirít a François:

„Nézzétek, az a kettő mily edesen muzsikál, ez a harmadik — mondja — itt mellettem nevet.“

Kezdem találgatni, mit akart fránya magyarba ojtott francziaja mondani, mikor látom, hogy öreg Wagner csak derekón kapja Nándi papát és ugyan-csak roppja — zörgeli — a tánczot, nagy gaudiu-mára a mamának, aki mint aféle gondos vendéglősné, csak most küldte haza az utolsó stamm-gastját.

Fürst papa az európai egyensúly épségben tartása czéljából s mert a békéliga tilkos tagja, egyik kezében Françoisval, a másikban talismanos Törleyvel lép a szobába; tartaná ő biz a harmadikat, Littkét, de hát ki tehet róla, hogy nincs kezek dolgában hárommal ellátva, pedig Nándi papa — reklám nélkül legyen mondva — legkitartóbb reggeliző.

Erre aztután el is kezdődik a pezsgősök ösi manővere. A taktikus s még mindig be nem rozsdásodott Vilmos, ki rémhíreivel nyakra-főre ijesz-tget Magyarit is, Királyt is, Viszi mára a fülkébe a fekete Magyarit:

„Te! Ez a Polgár Károly valamibe utazik, Egy hét óta látom fejedelmileg vacsorálni az adjutant-saival az X.-utezainál.“

határa a palaczk nyakán egy vízszintes, legalább is 1 cm. hosszú vonással maradandólag van jelölve, ha az irtartalom eltérése a 2 l. és 1 l.-nél az egész $\frac{1}{400}$ résznel a 0 5 l., 0 3 l. és 0 2 l.-nél az egész $\frac{1}{200}$ résznel, a 0 1 l.-től lefelé tartalom-nál pedig az egésznek $\frac{1}{100}$ résznel nem nagyobb.

A palaczk szája és a jelzés közt legalább is 3 cm nyit tér legyen.

Hitelesíthetők végre olyan 1 l., 0 5 l., 0 3 l. és 0 2 l. **poharak**, a melyeknek oldalán a mérték határa egy vízszintes legalább is 2 cm. hosszú vonással van maradandólag jelölve, ha a pohár átmérője ott, hol a mérték határá-nak jele van, legfeljebb 7 cm. átmérővel bír és ha az eltérés az 1 l. pohárnál az egésznek $\frac{1}{400}$, a 0 5 l., 0 3 l. és 0 2 l. pedig az egésznek $\frac{1}{200}$ résznel nem nagyobb.

A pohár széle és a vonás közt legalább is **egy 15 mm.** tér legyen.

Egy és ugyanazon poharon a fentebb emlitettek közül több mérték is megjelölhető.

Ugy a palaczkoknál, mint a poharaknál a mérték jelzése (mennyiség és jelvény pl. 0 5 l.) a vonás alatt maradandólag és elválaszthatatlanul fel legyen jegezve.

Az üvegek bélyegzésére fluor hidrogén sav alkalmazandó.

A hitelesítési díj maximuma ugy a palaczkokra, mint a poharakra nézve irtartalom különbség nélkül 4 kr., míg a poharaknál, ha azokon több mérték van feljegyezve, minden egynél több mérték megvizsgálásáért külön még 2 kr. fizetendő maximal díjekben.

Ezen rendelet által az 1876. évi 2162. sz. a. kelt és a vendéglőkben és korcsmákban használt palaczkok és poharak megjelölése tárgyában kiadott földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendelet nem érintetik.

Budapest, 1891. január 6-án.

Bavoss s. k.

* * *

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter
31482 VI. sz.

Rendelet.

A korcsmákban és vendéglőkben kimérésre és mérték gyanánt használt poharak és palaczkok helytelen irtartalma miatt számos panasz merülvén fel, ezen-nel elrendelem, hogy a vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékként használt **palaczkok és poharak kizárólag hivatali elődömnök 1891. évi január 6-án 80.357 1890. sz. a. kiadott rendeletében foglalt kellek alapján mérték hitelesítési korona bélyeggel hitelesítve használtathatnak**, mely utóbbi rendeletben felemlített **felülmérték** szabatosabb értelmezése érdekében pótlásképen **rendelem, hogy annak 4-ik és 6-ik bekezdésében minimumként megállapított 3**

Fehérre rémül a hirre fekete Lajosunk, s egy hét múlva az X-utczai korcsmáros csak akkor tudja, miért volt a fényes vacsora, mikor — persze Vilmoska jelenlétében — 15 üveg François felszik az asztal alatt, s az új megrendelés Vilmosi tárczában — — —

Hja! Ezt is érteni kell drága hazánk javára!

Sorra kerül minden eljátszható darab, meg a legképtelenebb is. Sőt! Kár, hogy a zongora hangjai kifogástalanok, így nem teljes a zűrzavar. Zavar? Az van. Ki is használja ezt Gyurka, és ugyancsak legyeskedik egy kis „bajuszpedró“ után, jó Franczink ropogtatja a sampuszot, hja, egy hét óta megint nagyot gyógyult! Visszatért a régi kedve. Jól teszi. A mi saját külön Tollyás Dánielünk, a Fischer, van-e, ki nevét nem ismeri? most is folyton spekulál, de még ennél is buzgóbban pezsgőzik, ami tolyásra jól esuszik, (Uff!) Fess Granich-städten „grande muri“-ra invitál a pinczébe. Kiköti azonban, hogy Eff Kiss Lajos is ott legyen. mert neki kell valaki, aki után ő is tisztozt mond-hasson. Eff Kiss Lajos azonban, aki most Évkönyvben dolgozik és el van foglalva éjjel-nappal — különösen éjjel — szellemileg hallja e meghívást s intetet, hogy ott lesz. Hja a pincze, pincze, de a munka csak munka.

A Plajbász doktor tréfás produkeziót művel, csak látják, de nem hallják a nagy lármban.

Ót óra. Még mindig lármbaznak, Wagner már nem tánczol, Goliáth-Király-Ottó hiába tilinkozik, a kollegám közül csak a Magyar mosolyog, Doktor elfogyasztott három plajbászt, Nándi papa önelé-gedetten mosolyog, François viecelez, és én boldogtalanul tettem a világot, egy elég hosszú, de annál rosszabb tárczával. Ne tessék félni, Poly-tatom a jövő heten Wampetiesnél az üllői-uton.

B—s K—ly.

Pályázati hirdetés.

Az »Ujpesti Közművelődési Kör« ujonnan épült, Ujpesten, Árpád-utca 58. sz. a levő házában

a kávéház és vendéglő helyiségek

a kör kiszolgálásával együtt, folyó 1898. évi december 1-től kezdve

6 évre bérbeadnak.

Az ajánlatok 8 napon belül a kör titkárához (Ujpest, Jókai-utca 6. sz.) nyújtan-dók be, hol is a feltételek naponta délután 3—4 óra között megtekinthetők.

Az elnökség.

Első Magyar Országos Pinczemester, Pincze-munkások és Csaposlegények betegsegélyző-, temetkezési- és ingyenes elhelyezési egylete a V., Lípót-körút 10.

Ezennel van szerencsénk a tekintetes bortermelőket, borkereskedőket, szállodásokat s vendéglő-söket felkérni, hogy a náluk alkalmazásban lévő pinczemestereket, pinczemunkásokat és csaposlegényeket egyletünkbe írassák be, mert mi nemcsak tappénzt és temetkezési járulékot, hanem ingyenes elhelyezést nyújtunk tagjainknak.

Az egylet minden rendes tagnak a következő illetményeket, ha a tag már három hónapig ren-desen befizetett, adja azon naptól kezdve, melyen a tag betegségét az elnökségnél bejelenti: naponta egy forintot az első, 75 krt a második osztályban, gyógyszereket és ingyen orvosi kezelést.

Tagsági díj I. osztályban 1 frt. beíratási díj 2.50
 » II. » 75 kr. » » 1.75

Kása Géza ur, egyletünk elnöke, minden nap szívesen szolgál felvilágosításokkal, ki is a felvéte-leket szívesen elintézi.

Az elnökség.

TELEPHON CZIM :

PURITÁS

GŐZMOSÓ

PURITAS
 ANGOL GŐZMOSÓ-VÁLLALAT
 (IX., BOKRÉTA-UTCZA 3)

elvállal szállodai, vendéglői és kávéházi fehérműek mosását a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett. A fehérműek háztól és házhoz szállit-tatnak. — Kívánatra árjegyzékkel szol-galunk.

HAVRANEK ÉS TERLETTER.

Egy gyönyörűen fekvő

kávéház- és étterem

Budapest legszebb vidékén, diszes parkkal, szép verandával, ezer sze-mélyt magába foglaló nagy tereimmel, fedett tekepályával és egyéb szüksé-gesekkel, 1899. évi ápril hó 1-től kezdve kedvező feltételek mellett

bérbeadandó.

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

cm. illetve 15 cm. távolság a mérték-
 jelzés vonása és a palaczk illetve a pohár
 szája közt maximumként legfeljebb
 oly nagy legyen, hogy a jelzés és az
 edény szája közt levő térségben 0-07
 liternél több ne férhessen el.

Kivételt képeznek a szabály alól a
 termelők részéről bedugaszolt, lepecsételt
 illetőleg egyéb alkalmas módon maradan-dólag elzár állapotban, forgalomba hozott
 finom borral töltött palaczkok valamint
 az ivóporak, melyek palaczkok mellé
 (service gyanánt) adatnak.

A volt földmívelés-, ipar- és kereske-delemügyi miniszternek 1876. évi 2162.
 sz. rendeletét intézkedésem folytán ha-tályon kívül helyezem.

Jelen rendeletem 1899. évi ja-nuár 1-én lép életbe.

Az ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és Magyarországnak az 1879. évi XL. t.-cz. 136 §., Horvát- és Szlavon-országokban pedig az ottan jelenleg fenn-álló törvényes szabályok szerint bünte-tendők.

Budapest, 1897. augusztus 21-én.

A miniszter helyett:

*Csörgeő s. k.
 államtitkár.*

Amidőn ezen rendeletek szövszerinti szövegét közöljük, indittatva érezzük magunkat arra, hogy a t. vendéglősök és kávéosok figyelmét a feltűnő szöveggel nyomatott 31482 VI. számú miniszteri ren-deletre különösen is felhívjuk, mivel az a benne foglaltak folytán azok érdekeit nagyon is közelről érintik. Ugyanezen okból közöljük a rendelet német fordítását is.

Kön. ung. Handelsministerium.
 Z. 31482

VI.

Verordnung.

Nachdem bezüglich des kubischen Inhaltes der in den Gasthäusern und Restaurationen zum Ausmass gebrauchten Gläser und Flaschen zahlreiche Klagen aufgetaucht sind, verordne ich hiemit, dass die in Gasthäusern, Restaurationen und anderen öffentlichen Plätzen zum Ausschänken und Messen gebrauchten Flaschen und Gläser ausschliesslich nach den Anforderungen der durch meinen amtlichen Vorgänger sub Z. 80357 1890 ausgegebenen Ver-ordnung nur mit der amtlichen Kronenaichung versehen gebraucht werden können, und verordne ich als Ersatz zur präciseren Bestimmung des in der letztcitirten Verordnung erwähnten Uebermasses, dass das in der 4. und 6. Alinea festgestellte Mi-nimum von 3 respektive 1.5 cm. Weite — zwischen Aichungsstrich und Glasmund, höchstens als Ma-ximum so gross sein soll, dass in dem Raum zwischen Aichungsstrich und Glasmund mehr als 0.07 Liter nicht Platz haben sollen.

Ausnahme von dieser Verordnung bilden die von Seite des Producenten gestöpselten, abgeseigel-ten oder auf passende Art dauernd und im ver-sperrtem Zustande in Verkehr gebrachten, mit feinen Weinen gefüllten Flaschen, sowie auch Trinkgläser, die zu Flaschen (als Service) gegeben werden.

Die Verordnung des gewesenen Ackerbau-, Gewerbe- und Handelsministers Z. 2162 vom Jahre 1876 setze ich ausser Rechtskraft.

Diese meine Verordnung tritt mit dem 1. Jänner 1899 ins Leben.

Die gegen diese Verordnung Verstossenden be-gehen ein Vergehen und werden in Ungarn im Sinne des §. 136 des XL. G.-A. vom Jahre 1879, in Kroatien und Slavonien jedoch nach den dort gegenwärtig bestehenden gesetzlichen Verfügungen bestraf.

Budapest, den 21. August 1897.

In Vertretung des Ministers:

*Csörgeő m. p.,
 Staatssekretär.*

A III. orsz. magyar vendéglős-congressus végrehajtó-bizottságának ülése.

Az 1898. évi május hó 12-én Debreczenben tartott III-dik orsz. magyar vendéglős-congressus végrehajtó-bizottsága f. évi október hó 11-diken tartotta első ülését az István-főherceg szálloda első emeleti dísztermében, Gundel János elnöklete alatt. Az ülésen jelen voltak Schleifer Lajos (Esztergom), Priváry Pál (Szeged), Boór József jogtanácsos (Komárom), Weisz Mátás (Miskolc),

dr. Benedek János jogtanácsos (Debreczen) vi-déki, Bokros Károly, Prindl Nándor, Glück Frigyes, Poppel Miklóstitkár, Kommer Ferencz, Mehringer Rezső, Blaschka István, Petz Károly, Wirth Fer., dr. Ács Károly, Förster Konrad, Kern Ferencz, dr. Solti Ödön ügyvéd, budapesti bizottsági tagok. Elmaradásukat igazol-ták: Stadler Károly, Dollinger András (Pécs), Körnöcz J., Herrmann Ferencz és Seress Márton (Kassa) bizottsági tagok, Wagner József, »A Vendéglős« szerkesztője, F. Kiss Lajos és Barta Béla hírlapíró.

Gundel János elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésére ifj. Ács Károly budapesti vendéglős-ipartársulati jogtanácsost, hitelesítésére Glück Frigyes és Mehringer Rezső bizottsági tagokat kéri fel.

A debreczeni III. országos magyar vendéglős-congressus jegyzőkönyvét, mely a budapesti ipar-társulat hivatalos Értesítőjében nyomatásban is megjelent, a jelenlevők felolvasottnak tekintvén, aláírásaikkal hitelesítik.

Az ülés napirendjének tárgyalása folyamán mindenekelőtt azon emlékirat került felolvasásra, mely az állami italmérsi törvény küszöbön álló revíziója alkalmával a m. kir. pénzügyminiszterium-hoz fog intézteni. A végrehajtó-bizottság e kör-nyében, melyet Poppel Miklós titkár szerkesztett, alapos tanulmányozásra valló tökéletességgel a debreczeni congressus határozatai folytán kéri fogja a pénzügyminisztert, hogy a revízió alkalmával a tárgyalásokhoz a vendéglős szakmához tartozó iparúzóknak közül delegáltak hívassanak meg, hogy a kismértékbeni elárnyítók italmérsi engedélyt egyáltalán ne kaphassanak, hogy az italmérsi illeletek más kules szerint való megállapításánál vendéglős szakértők szintén hallgattassanak meg, hogy a kímérések száma egyszerűsödésükre ha-tározottan állapítottassék meg, hogy az italmérsi engedélyk iránti kérvények elintézésére gyorsabb eljárás léptetessék életbe. A Poppel Miklós által felolvasott emlékiratot beható eszmecsere és lényegtelen pótlások után a bizottság egyhangulag elfogadta és egyttal elhatározta, hogy azt kül-döntség által fogja a miniszternek átnyújtani. Ugyanezen tárggyal egyidejűleg nyert elintézet a miskolci ipartársulatnak rokokotárgy átirata is, melyet az a végrehajtó-bizottsághoz intézett. Ez-után Ács Károly jogtanácsos olvasta fel a kereskedelemügyi miniszterhez a vendéglősiparnak a képesített iparagok közé sorozása tárgyában inté-zendő terjedelmes memorandumot, melyet a bizott-ság egyhangy helyesléssel elfogadott.

Ugyanígy elfogadta a bizottság amaz emlékiratot is, melyet a pinczer-szakoktatás általánosítása és a vidéken is kötelezőve tétele tárgyában — Glück Frigyes szakavatott szerkesztésében — a vallás- és közoktatásügyi miniszternek fog átadni. Végül elhatározta a bizottság — a nagyváradi pinczeregylet e tárgyban hozzá intézett megkeresése folytán, hogy a jövő évi IV-ik orsz. magyar vendéglős-congressust Nagyváradon, szeptember hó első felében fogja megtartani. A congressus költségeinek fedezése céljából kimondatott, hogy min-den egyes részvevő 2 frt részvételi díjat tartozik fizetni. Este a bizottsági tagok kedélyes lakomára gyűltek az István-főherceg szállodában, melyen számos felköszöntő hangzott el.

Birkner Mathild

ifj. Kommer Ferencz

jegyzetek.

Budapest, 1898. október hó.

A budapesti szállodások, vendég-lősök és korcsmárosok ipartársu-lata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Október 21-én: Farkas István, vámház-körút 16. szám.

Október 28-án: Ehm János, kerepesi-ut 1. szám.

A nagyváradi ünnepek. Mult hó 17-én tartották a nagyváradi szállodások, vendéglők, kávécsok és korcsmárosok ipartestülete alakuló gyűlését, melyen elnöknek Stern Herman kávécsok urat, a nagyváradi törvényhatóság bizottsági tagját, pénztárnoknak a nagy népszerűségnek örvendő Gáál József vendéglőt, titkárnak Sarkadi Ignácot választották meg. Ezután az alapszabályok állapították meg és jóváhagyás céljából a belügyminiszteriumhoz felterjesztették. Stern Herman elnök ezek után szép beszédben köszönte meg a kitüntelt bizalmat, melylyel őt e díszes állásra emelték és az egész ipartestület osztatlan támogatását kérte, különösen a közel jövő napjaira, midőn a fényesnek ígérkező ünnepek a cselekvés mezejére hívják a közügy barátait.

A nagyváradi pincézeryelet választmányá mult hó 22-én tartotta a gyűlését, melynek egyetlen tárgya a jövő évi ünnepek előkészítése volt. De e tárgy fontosságát minden egyes tag sokkalta jobban átérzte, semhogy bárki is távol maradhatalott volna. Az összes tagok — kivétel nélkül — megjelentek és sok lapintattal, gondossággal, de minden felett nagy lelkesedéssel igyekeztek oly határozatok megalapítására, melyeknek megvalósítása hivatva lesz egyrészt arra, hogy a nagyváradi magyaros vendégszeretetről tanúságot téve, mintegy bemutassa a nagyváradiak halálját a kongresszusnak, mert megjelenésével a várost megöltöztette, másrészt pedig arra, hogy azok, kik az országos jelentőségű ügyben a közügyért fáradozva, Nagyvárad barátságos falait felkeresik, minden tekintetben jól érezzék magukat. Így megalakították a házipítő bizottságot, élén Stern Herman elnökkel, a fogadó bizottságot, melynek elnöke Szauer Kálmán főpinczér, a Pinczéryegylet alelnöke lett, a zászlószentelési bizottságot, melynek elnökévé Czeglédi Gyulát, a közügy e tevéke y, tapintatos és énzetlen munkását választotta meg, végül a vigalmi bizottságot, Freifeld Mór jónévű főpinczérrel, mint elnökkel. Továbbá elhatározottak, hogy a Pinczéryegylet egy szervezkedési irodát tart fenn, mely működését, Sarkadi Ignác titkár vezetése mellett (Nagyvárad, Apácza-utca) azonnal megkezdette. Ez irodába intézendők az ünnepekre vonatkozó bármely irányú javaslat s ez iroda készséges sziveséggel ad választ minden idevágó kérdézőkördésre. Végül egy küldöttség választott, mely küldöttség a központtal egyértelműleg az ünnepek idejét fogja megállapítani. Előre látható, hogy ez jövő évi augusztus havánál előbb nem lehet, mert előbb sem az egylet háza, sem zászlója, sem az egylet 25 éves fennállásának jubileumára készítendő mű — a Nagyváradi Pinczéryegylet Története — el nem készülhet.

Az óbudai kapás (Der Alt-Ofner Hauer) ezimen remek humoros tartalmu alkalmi adtak ki Lindmayernél a hál vendéglős és neje tisztelőit, ennek névnapja alkalmából, a törzsvendégeik, Leitner Pál szerkesztésében. Az eleven tartalmu lapot a Lindmayer-pár sikerült arcképe díszíti és sok érdekes reminiscenzia teszi érdekessé. Hogy pedig Pegazus sem maradt rest az improvizált szerkesztőségben, mutatja a következő poema is.

A képes »Budapestet« s a Brody »Volksblatt«-ját
A »Fliegende Blätter« s a »Wagner« Vendéglős lapját
Meg az »Esti Újság«-ot s sok más egyéb lapot
És ráadásul néhány képes folyóiratot.
Ebből látszik Lindmayer irodalombarát
Kár, hogy a »Typographia« nem talál nála hazát.

De találjon bizony! Nincs szebb dolog, ha a vendéglős olyan ember, akit vendégei így ünnepelek. Azért hát mi is azt kívánjuk: Az Isten éltesse Lindmayert és a kedves feleségét, akiről oly sok jót olvastunk az Ó-Budai Kapásban, mely oly jól kapál, s éltesse vendégeit is, kik ily szépen megbecsülik a jó korcsmárosukat. Ritka holló mindakettő a mai világban. A Lindmayer ház pedig, mely oly jól épült fel, álljon sokáig!

A sör tisztítását illetőleg centrifugálóerővel, vizsgálatai alkalmával, melyeket egy tejcentrifugállal végzett Croll oly sört használt, mely még teljes érjedésben volt. A sör homályosan folyt a köllően beállított gépbe, melyből ismét teljesen megtisztultan folyt ki. Az alj, valamint valamennyi a sörben oldott állapomban levő szerves anyag összegyűlve, a gépben visszamaradtak. Miután a sör nagyon sokáig maradt a levegővel érintkezésben, így nagyon kellemetlenre változott, az ilyen géppel való kezelésénél azonban, ha a sört 15° C.-ra hűtötték le s óvatosan öntötték le, ize teljesen kifogástalan volt és minden nagyobb nehézség nélkül volt palackozható fejtethető. Hordókba csak a próbavétel után négy nappal fejtették a sört. A sörnek egy részét művi uton tisztították, palackozható fejtették s a centrifugálóerővel egyazon — meleg — helyre rakították. Őt hónappal később a szépitett sör meg savanyodott és zavaros volt,

míg a centrifugált sör tiszta volt, habár ize kellemetlenné is változott. Ugy látszott, hogy a centrifugálás által mindazon anyagok, melyeknek fapulya a sörénél magasabb, eltávoztak volna. Croll szerint csak a nyers alj maradványai voltak találhatók, melyek azonban a bakteriumoknál is jóval könnyebbek. Croll még van győződve, hogy eszméje idővel hódítani fog s a sörgyártás épügy reformálódni fog, mint ahogy a tejgazdaság is reformálódott a centrifugáló gépek használatára által; igaz ugyan, hogy kezelés közben a sör a levegővel érintkezik, de e nehézséget elháríthatónak véli aztal, hogy a műveletnél vacuumot fog alkalmazni, vagy szénsav-atmoszférát. Hiszi továbbá, hogy eljárásával a komló használatát is korlátozhatni fogja, mivel nem lesz szükségére ennek antiseptikus és tisztító hatására. Croll a sörgyártás többi melléküveleteire vonatkozólag is kísérletezett centrifugáló gépekkel.

Huskivitel Angliába. Ugy halljuk, hogy több előkelő angol huskereskedő-vállalat megbízottja tartózkodik jelenleg Budapesten a végből, hogy tájékozódást szerezzen aziránt, vajjon nem lehetne-e Magyarországból nyers húst exportálni Angliába. Néhány nagy huskereskedő-czég, mely a világ minden részéből szállít nyers húst London mérhetetlen fogyasztásának fedezésére, hajlandóknak nyilatkoztak arra, hogy kísérletet tegyen magyarországi sertéshússal s esetleg juhússal is, budapesti vállalkozó pedig szintén akadna. A fentemlített megbízott ideérkezése nagy aktualitást ad e kérdésnek s ha a kormány megadja azokat a könnyítéseket, nevezetesen a szállítást tekintetében, melyek a vállalkozás létrejöttéhez szükségesek, ugy még az ősz folyamán megkezdődhet a hús-szállítás Anglia felé.

A szállodatulajdonosok felelősségét illetőleg az utazók tulajdonaira vonatkozólag érdekes határozatot hozott nemrég a berni felelősségi és semmisségi czék. A szent-beatenbergi Viktoria szálloda leégése alkalmával ugyanis egy ott tartózkodó Münz nevű mérnöknek összes podgyászta, s ebben felelősségnek nagyrészt ékszere is odaveszett. A felelősséget — az ebből keletkezett perben a bíróság a szállodásra vonatkozólag elvileg kimondotta, még pedig a következő indokolás kapcsán: A szállodást, szemben a panaszszal, akkor nem lehet felelőssé lenni, ha a kár valamely magasabb erő (vis major), a dolog alkata vagy a vendég hibája folytán állott elő, az utóbbi esetben eliesik a szállodás felelőssége, ha őt vagy alkalmazottait mulasztás nem terheli. A pusztá véletlenre való hivatkozás nem birhat érvénynyel, mivel a szállodás — a vis major kivételével — még a véletlen balesettel szemben is felelős. Ellenben ha a panaszos vétkeisége konstatalható, a szállodás felmentésére ez már önmagában is elégséges, s mert az adott esetben a szállodás előadása kétségtelenné tette, hogy az ékszerek megmenthetők lettek volna, ha a tulajdonos azokat a szálloda irodájába adta volna át megőrzés végett (amint ezt például készpénzével tette), a szállodás a felelősség alól fel lett volna menthető, mivel azonban a panaszos bebizonyította, hogy a tűz keletkezését a szállodás (illetve alkalmazottai) vétke mulasztása okozta, utóbbi az okozott kár megtérítésében el kellett marasztalni.

A vendéglők látogatása nem ajánlható elég melegen, a kö n y r ü l e t e s s e g t e m p l o m a i e z e k, ahol éhezöket táplálnak, szomjuhozókat üdítenek, a fedél nélkül maradtaknak hajlékot nyújtanak; a b é k e h a j l é k e i, a h o v á g y o n k i n z o t t f e l e s é g e s e m b e r e k ü d ü l n i j á r n a k, ha elkiseríti éltiket a házárts asszony; n y u g v ó h e l y e k, ahol legkönnyebben szabadulhatsz a munkától; g y ó g y h e l y e k, ahol a Kneipkurát is elvégezheted anélkül, hogy meztelenségre kellene vetkőznöd; a b ö l e s e s e g f o r r á s a i, ahol mennél többet iszol, annál okosabb leszel; a d i p l o m á c z i a f ö i s k o l á i, ahol az összes pártok találkoznak, háborút és békét kötnek; a legbiztosabb pénzüntézet, ahol befektetett tőkédét senki sem veszítheti el; a leg több j ö v e d e l m i f o r r á s, ha valaki játékközben nyer és legjobb mulatóhely, mert itt a legboldogabb az ember.

Az almahéj gyógyhatásáról egy angol orvos azt állítja, hogy azok pörkölte illatuk által mindenféle tüdőbetegségre kitűnő hatást gyakorolnak. S ez lehetséges, mert mint tudjuk, bizonyos gőzök belehelése által még a tüdővérszeket is lehet gyógyítani, mert az ily anyagok közvetlen behatása a légző szervekre nagyobb, mintha a gyomor utján jutnak el a szervezetbe.

Kinai vendéglők. Az utazók egyhangú jelentései szerint, kik Kína kikötővárosaiban időztek, a kinai vendéglők a legalacsonyabb fokon állanak. A vendéglők nincsenek berendezve az idegenforgalom számára és még csak nemrég az európai épolj ismeretlen volt azokban, mint az ezüstpénz, amelyet először látva, földi borult a meghatott kinai vendéglős, a nagyobb pénzdarabok még ma is bajosan válthatók be s ezért a kinai utazásra lehetőleg sok apró pénzt kell az utasnak magával ezipelnie. Ennek magyarázata abban rejlik, hogy Kinában a fizetésre a taelt, liangt, egy-egy lát nehé ezüstpénzt használnak, melynek értéke 27 márka. Bélyezett s egész Kinában elismert pénznem csak egy van: a középen négyszögletes lyukkal ellátott rézpénz (Käsch), melyet ép ugy zsinórra fűznek, mint az olaszok a fűgét. Ebből a pénznemből, mely körülbelül akkora, mint egy 2 filléres, 750—2000 ér egy taelt. A partvidéken mexikói ezüstdollárok vannak forgalomban, melyet épolj értékben tartanak, mint Menelik alattvalói a Mária-Therézia-tallérokat. A font sterlinget nem fogadják el fizetésül.

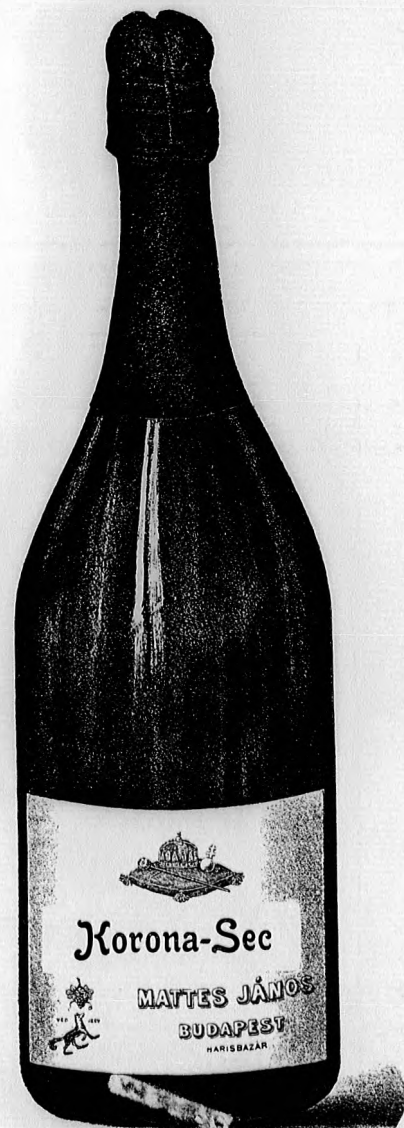
A barna sör jósága mellett bizonyít a következő diskurzus. *A:* En mégis jobbnak találom a világos sört a sötétnél. *B:* Ugyan hagyjon békébe a világos sörrel. A multkor megittam öt liter sötét sört s kutya-bajom sem volt; erre aztán öt liter világosat ittam s csakugyan alig bírtam a lábamon megállani.

Vizes palaczkok tisztítása. Egy kis nyers burgonyát apró darabokra vagdalunk s kevés vízzel a palaczkba dobjuk s jól megrázzuk. Nehány pillanat múlva a jó eredményt már láthatjuk, mire a palaczkot csak ki kell öblítenünk.

Konyhai apróság. Azon vizsgálatok szerint, melyeket dr. Popoff eszközölt, a hus nyers állapotban könnyebben emészthető, mint főzve. A főzés az emészthetőséget megnehezíti s hatása a marhahusnál eklatánsabb mint p. o. a halak husánál. A főzés tartama is nagy befolyást gyakorol e tekintetben, mert mennél tovább fő a hus, annál nehezebben peptonizálható. Hasonló elkészítés mellett a marhahus nehezebben emészthető mint a hal husa. A füstölés nagyon kedvező a halakra, mert így könnyebben emészthetők mint főzve vagy nyersen. A marhahusnál megfordítva áll a dolog. Mennél kövérebb az állat husa, annál könnyebben emészthető.

Gyengéd férj. (Vendéglőben) »Pinczér! Hisz ez a fogoly oly kemény, hogy lehetetlen megírni! Adjon csak egy kis papíros, majd hazaviszem kutyámnak.« — (Otthon) »Látod feleségem! Mindenhol gondolok rád. Ma egy kis fogolyt hoztam haza. Tudom, hogy szereted.«

Uj adó. Egy magas államhivatalnok, a ki »à tout prix« akarja zilált állampénzügyi viszonyainkat rendezni, azt tanácsolta a pénzügyminiszternek, adóztassa meg a nép esztét. »Mennél több esze van valakinek, annál több adót fizessen, mennél kevesebb, annál kevesebbet — szólt a tanácsos ur miniszterének — meglássa kegyelmességed, hogyan fognak az emberek sietni, mennél több adót fizetni.« »Nagyon helyes idea — felelt a miniszter — s elismerésem jeléül ezennel elrendelem, hogy ön teljes adómentességet élvezhessen a mai naptól fogva.«

Mattes János, Budapest, IV., Haris-bazár.

Kapható a legtöbb szállodában, vendéglőben, kávéházban, fűszer- és csemegekereskedésben.

Telefon-összeköttetés.

GROSZ ÖDÖN BUDAPEST

Feliratoztak
névén: Grosz Ödön Budapest.

szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet elhelyező és szakszerveket közvetítő főügynökség.

Tisztelettel van szerencsém a t. szállodás, vendéglős és kávéháztulajdonos urak, valamint az e szakmába tartozó alkalmazottaknak

VII. ker., Károly-körút 9 (gróf Hadik-palota)

első udvarban levő, elsőrendű elhelyező ügynökségemet szíves figyelmébe ajánlani. Miért is aziránt kérem föl a t. főnök urakat, hogy bármi személyzetre vonatkozó szíves szükségletét írodamból beszerezni méltóztassanak.

Hozzám érkező rendelethez rögtön elintézését előre ígérhetem, kiindulva abból, hogy írodámmal egyetemben levő s tulajdonomat képező kávéházban mindennemű szakképzett személyzet bármikor rendelkezésemre áll. Egyben azt is hozom szíves tudomásul, hogy írodámban kizárólag szakmáinkat gyökeresen értő egyéneket alkalmazok, s ezért ki van zárva a főnök uraknál ügynökségem folytán küldendő személyzettel való megelégedetlenség.

Egyebekben fölkerem mindazon urakat, kik üzletet eladni avagy venni szándékoznak, bizalommal forduljanak hozzám, mivel egy helyben, mint a vidéken, személyesen minden üzletet ismerek, valamint azoknak menetéről is tudomással bírok. Végül pedig készséggel állok egy helybeli, mint a vidéki igen t. szállodás, vendéglős és kávé házak szíves rendelkezéseikre akkor is, amidőn bármily ügynek elintézését avagy beviszárások eszközölésével megbíznák

Magamat szíves jóindulatába ajánlván, vagyok

kiváló tisztelettel Grosz Ödön.

HIVATALOS RÉSZ.

Helyiség változtatás.

A »Budapesti Kávés-Ipartársulat« és a »Budapesti Kávéssegédek betegsegélyző-pénztára« hivatalos helyiségei folyó évi november hó 1-én

IV., Kossuth Lajos-utca 3. szám alá helyeztetnek át.

A memorandumról.

Szólunk azon emlékiratról, melyet a Budapesti Kávésipartársulat legvitálisabb érdekei megvédése céljából a kereskedelemügyi miniszteriumhoz intéz. Jó lesz, ha nem áltatjuk magunkat túlzott reményekkel.

Ismerjük a memorandum általános sorsát, tudjuk, hogy rendszerint papirkosár, a legjobb esetben pusztá negáció a sorsuk. De azért mégis megvárunk be a dolog meritumába, mivelhogy sokat kérünk, megmarad a reményünk, hogy valamit kapunk, s ha ezt sem, elhet bennünk a tudat, hogy a hosszú ideje fennálló vagyakat határozott formába öntve, kifejezésre juttattuk s megmutattuk az utat-módot arra, hogyan kelljen az államnak — a maga jól feltögtott érdekeiben — egy virágzó iparág megmentését megkísérlenie.

Két törekvés nyer határozott formában kifejezést az ipartársulat kitünően megszerkesztett, alapos tudással megírt memorandumon. Az egyik az, amelyben a numerus clausus — tehát az engedélyek korlátolt számban leendő kiadása — nyer burkoltan kifejezést, míg a másodikban a képesítéshez kötöttség nyer világos kifejezést. Noha már maga az emlékirat sem valami optimista toll születése, sőt a kívánalmak bár felsorolja, de rögtön a minimumra is redukálja, az objektív bíralat szemüvegén keresztül tekintve, rögtön ráakadunk amaz akadályokra, melyek ama kívánalmak teljesedésének útjába állanak.

A korlátolt számú iparendelvények kiadása ellenük az ipar szabad gyakorlatáról szóló törvények szellemével, azzal a törvényvel, amelynek egyedül köszönhetjük, hogy a spekulatív üzlet rászabadult a mi iparágunkra is, amelyet azután teljesen megrontott, olyannyira, hogy bár a kávésiparról magáról — mint ilyenről — joggal mondjuk, hogy virágzik, maguk a kávésok — legalább egy jó részük — válsággal küzdenek. Igaz, a mód, melyet a memorandum oly évezettal ajánl, hogy a törvényintenziónak tisztelete mellett, az ipartársulatnak az engedélyek kiadásánál instructív befolyás biztosítások, alkalmas lenne arra, hogy a kávéházak túlszaporodása elé a jövőben gát vettessek, ámdé útjában áll a javaslat megvalósulásának a gyakorlat, melynek nálunk az idő a törvényvel majdnem mindenben egyenlő joghatályt biztosított.

A numerus claususon kívül azonban még kevesebb reményvel kecsegtethetjük magunkat a kávésiparnak a képesítéshez kötött iparágak közé leendő soroztatását illetőleg. Nagyon szomorú tapasztalatok ébresztenek bennünk e tekintetben alapos kételeyeket. Szemeink előtt folyik le ama fáradhatlan küzdelem, melyet már évek hossza sora óta hasonló cézből fejt ki ismételt országos kongresszusain a vendéglospár, mely a hivatott helyről már két ízben szenvedett méltatlan és indo-

kolatlan visszautasítást. Pedig mily sok és alapos érv szól amellett, hogy a vendéglospár, melynek oly fontos közegészségügyi, népelemezési, sőt nagy nemzetgazdasági vonatkozásai vannak, kivételven lelkiismeretlen kontárok kezéből, a képesítés által avatottak kezébe adassék

Ha tehát látjuk, hogy a hivatalos világ előtt még ily fontos szempontok sem juthatnak érvényre, hogyan gondolhatnánk arra, hogy a kávésipar már első alkalommal kivívhatja majd érdekeit.

Ha tehát így állanak a dolgok, mi az, mi a memorandumnak mégis súlyt és jelentőséget ad, és hatását még sokáig éreztetni fogja?

Nem más, mint ama tény, hogy a kávésipar évek óta hol lappangva, hol pedig hangos panaszszal megnyilatkozó vágyai és reformtörekvései ebben a memorandumban találunk összegezésre kifejezésre s jutnak el ama fórum elé ahonnan teljesítésük — habár bizonytalan időben — várható, s megvalósításuknak ki kell indulnia. Ezért pozitív eredmények hiányában is meg van az emlékiratnak az a haszna, hogy a kávésok helyzetét az államhatalom előtt nemesak nyíltan feltárta, hanem utalván arra, hogy a mai jogszokások mellett az államkincstárra nevező oly fontos kávésiparnak egyszerűen tönkre kell mennie, egyúttal ama módot is megjelölte, amely a viszonyok javítására egyedül alkalmas.

A memorandum e feladatát alaposan, szakértelemmel s meggyőző érvelés kapcsán oldotta meg, s már ezzel is morális eredményt ért el.

Wagner József.

A „Budapesti Kávésipartársulat“ társasvacsorájá

— 1898. október 7-én. —

A hosszúra nyúlt nyári szünetek után a Budapesti Kávésipartársulat tagjai f. évi október 7-dikén gyűltek össze ismét, első ízben, társasvacsorára, hogy régi jó szokásukhoz híven, ily módon léptessék újra életbe a kollegialis érintkezést és adjanak tápot egyúttal az őszel kezdődő társulati tevékenységnek is. Az első ést gazdag látogatottsága, a mindvégig urakodott zavartalan jövedv, az előző üdvözlésben kifejtett gazdag működési program, kétségbevonhatlan bizonyítékok szolgáltatottak arra nézve, hogy a társas összejövetelek még a régieknél is bővebb arany látogatottságra számíthatnak, és hogy a vezetőség kifejtett működési programjában osztatlan mérvben számíthat a társulati tagok buzgó és fáradhatlan támogatására. Az első ízben ily jól sikerült társasvacsorán, mely az öreg Weingruber bácsi dohány-utcai vendéglőjének léleszen terített különterében folyt le, megjelentek: Némai Antal elnök, Pikler Armin alelnök, Harkai Mór pénztárnok, Holstein Zsigmond ellenőr, Szemerényi István titkar, Wagner József, a hivatalos lap szerkesztője, továbbá a választmányi s társulati tagok részéről: Lauko Pál, Kleinlein Karoly, Steuer Sándor, Wagner József, Wassermann János, Seemann Karoly, Kohn Mór, Gebauer József, Polatsek Sándor, Weingruber Ignác, Arvai Ottó Ede, Klein Lajos, Pollák Sándor, Schwarcz, Kutschera Mihály, Rosner Jakab, Tauber Samu, Brück Karoly, továbbá a vendég-üzletbarátok sorából Saccelláry György, a Törley pezsgőbörgyár képviselője, báró Sellenmayer, Louis François képviselője, Salacz Nándor, a Rhoederer rheimsi pezsgőár képviselője, Paris Vilmos, Charles Heidsieck képviselője, Örley József a pozsonyi Huberth-féle pezsgőbörgyár képviselője, Winter Miksa, a Zwack-cég

képviselője, Gindert István jégsekrengyáros, Fischer Miksa tojáskereskedő stb.

A vacsorán résztvevők étlap szerint vacsoráltak. A kiszolgálásról a ház fia közül a legeslegifjabb Weingruber fiú és sógora Dukász, gondoskodtak és dícséretükre legyen mondva, a lehető legjobban. A hangulat már eleinte emelkedett volt, ami annak tulajdonítandó, hogy nehányan az aznap tartott vendéglős-reggeliről a Fürst-fele vendéglőből egyenesen ide hajtottak vacsorára, hozván magukkal virágot a gomblyukban s virágos jövedvet, melyet azonban nem a gomblyukban, hanem egybeült — hoztak magukkal. Az első üdvözléslet Némai Antal elnök mondotta, a következő beszédet tartván:

Tisztelt Uraim!

A mióta utoljára volt szerencsém az urakkal együtt lenni, ma üdvözölhetem Önöket először ily szép számban. Azóta több mint egy félv mult el és vele együtt sok gond, melyen mindgyükük minél előbb szeretett volna átteni, kivéve Weingruber Ignác barátunkat. (Derűtség) Egy jó oldala azonban mégis volt, mint látom, a hosszú nyárnak, az t. i. hogy mindannyujukat nagyon jó színben láthatom viszont, noha tavasszal, mikor utoljára voltunk együtt, nagyon rossz színben voltak a téli sáson után. Ennek örvendek én, mert jogos dolognak tartom, hogy a kávés, ki bizonyos időn át fáradhatlanul dolgozott, időt nyerjen a pihenésre is, hogy az őszi szezonban friss erővel foghasson mindennapi munkához. Ugyanekkor veszi kezdetét a társulat hivatalos tevékenysége is, mely ez évben nagyon gazdag fog lenni. Sok dolgot fog adni a Harkai indítványra folytatott a társulati állandó segélyalap megeremítése, melyre már eddig is több adomány folyt be; a járadafoglalás ügye, melyet ugyszólván egészen elejéről kell kezdenünk, s melyre nevez fel kell szölitanuk a vendéglősök ipartársulatát is, hogy velünk karöltve járjon el, s azon szép és terjedelmes memorandum is, a melyben kifejezett óhajaink az ipartörvény revíziója alkalmával fognak a törvényhozás elé kerülni. E tekintetben derek munkát végeztet ipartársulatunk titkara (Eljenzés) és remélhetjük is, hogy ha talán nem is mindent, de legalább valamit mégis el fogunk érni. A társulat e gazdag programja mellett meg van Önöknek Uraim mind-egyiküknek a maga programja is, a melyhez a nyaron át gyűjtötték friss erőt, ehhez kívánok Önöknek szerencsét, boldogságot és jó üzleteket! (Eljenzés.)

Az elnök éljenzéssel kísért beszéde után Pikler Armin ipartársulati alelnök rekási Saccelláry Györgyöt üdvözli humoros felszólalással, aki erre — meg csak elgondolni is szörnyű! — sörrel kociztat. Kutschera Mihály, a medikusok kedvezetű kávésa, örömet fejezi ki a felett, hogy a kávésipartársulat tagjai ily szép számban jelentek meg, s poharat az ipartársulat elnökének s minden egyes tagjának jóvoltára emeli.

Harkai Mór beszédében felemlíti, hogy bizonyos kereskedők újra szeretnék divatba hozni, hogy a kávésok újévkor kalendáriumokat osztogassanak vendégeiknek. Kéri a jelenlevőket, hogy minden ily irányú ajánlatot a leghatározottabban utasítsák vissza, mert az ellenkező egy régebbi közös elhatározással. (Helyeslés.)

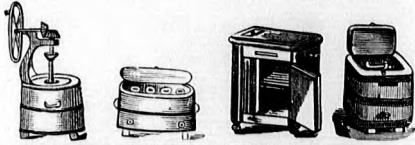
E felszólalások után — e sorok írójának legnagyobb öröme, kire nézve minden egyes beszéd egy-egy kihűlt fogast jelent — több beszéd nem hangzott el.

A jurozók fizettek (sötét pont!) és átmentek Rosner pompas fényűzéssel berendezett népszin-

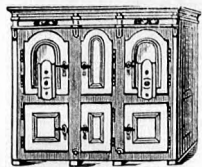
Bérbeadandó

sörcearnok a kőbányai polgári serfőző r.-t. területén, Maglódi-ut 17. sz., folyó évi november 1-től.

Érdeklődők forduljanak a serfőzde igazgatóságához Kőbányán.

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és fagyasztó - készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára
Budapest, VI., Klapka-u. 5
Raktár: VI., Teréz-körút 8.

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb
Leopold Neumann
BUDAPEST, VIII. Múzeum-körút 10.
fabrizirt seit Jahren als Spezialität
Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-Decken und Rohrzeitungshalter aus dem besten Material.
Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten

Szálloda eladás.

Zalavármegye egyik élénk forgalmi városában a nagy szálloda jutányos áron és igen kedvező fizetési feltételek mellett **szabad kézből eladó**. — A szálloda nagy üzleti helyiségekből, étterem, kávéház, dísz- és táncsterem, 12 vendégszoba, 2 kaszinónak külön helyiségei, amerikai jégverem, tekepálya és 40 pár lóra istálló stb. áll. — Ajánlatokat Mosse Rudolf hirdetési irodája Bécs I., Seilerstätte 2 továbbit sub W. D. 4059 jellige.

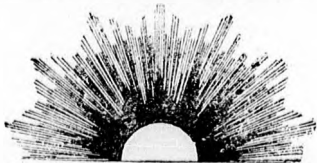
Besonders

schmackhaftes Gebäck, Weizen-, speciell aber Kornbrot, sowie Original Pressburger Mohn- und Nuss-Bengel empfiehlt den Herren Kaffeesiedern und Restaurateuren

R. Schreiner

Weiss-, Brod- und Beugelbäckerei
VII., Károly-körút 17.

BOROSS TESTVÉREK

Acetylen világítási vállalata

Budapest, IV. Harisch-bazár 19.

Készít magyar királyi szabadalmazott Acetylen-fejlesztőket,

berendez magánlakásokat, egyes házakat, utcákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéházakat, gyártelepeket, vasuti és hajóállomásokat

A berendezés költsége igen olcsó.

A jelenkor legszebb világítása és olcsóbb mint a petroleum-világítás.

Haris-bazári üzletünkben megtekinthető egész nap. Acetylen-fejlesztők raktáron vannak és berendezések azonnal eszközölhetők.

ház-utcai kávéházába, hol pompás zene mellett Örléy Gézának vendégei voltak pompás Huberth-féle pezsgőre, a melynek hatása alatt igaz Gentry-hangulat töltött el mindenkit, lévén az ital nem más, mint jóféle Gentry-Club. Itt esett meg, hogy a szákszavú Szemerényi István főköszöntőte az öreg Wagnert, mire e sorok írója annál bővebb beszédet mellátta a Szemerényi István által szerkesztett memorandumot. Közben a szíves házigazda felesége is odakerült az asztalhoz, a mely ekkor már hangos jökevd tanyája lón. A vendégek még körülánygőzöltek a cigányoknak, mely ezuttal szakal nélkül s fehér viganóban jelent meg, s hazafelé indultak.

A társaság egy része még az Opera-kávéházba is ellátogatott, de erről nem okvetlenül szükséges még bővebb krónikát írni. (F. K. L.)

A cukor mint tápszer.

Az emberi tápszernek értékének meghatározását illetően a tudomány még nem állapodott meg egy bizonyos egységes rendszerben. Különösen nehézségeket támasztanak e tekintetben egyrészt a proteinanyagoknak fiziologiai hatása, másrészt a zsírok és szénhidrátok hatása. Mint ahogy a hallásnak értékét a látással szemben az egész szervezetre nem tudják matematikailag kifejezni, majdnem épolly nehéz és majdnem épolly lehetetlen a fennevezett élelmiszer (tápanyag) csoportoknak helyes értékarányát megtalálni. Mindennek dacára lassanként annyiban történt megegyezés, hogy az első hely a proteint, a második a zsirt és a harmadik a szénhidrátokat illeli meg. König, münsteri tanár, egyike a legkiválóbb élelmiszervegyészeknek, vizsgálatai eredményeképp az értékarányt a következőleg állapítja meg a szénhidrátok zsirt és protein-ananyagok közt: 1:3:5. Bruckner azonban azt hiszi, hogy König ép oly kevéssé tudta önmagát függetleníteni a proteint értékének túbecsülésétől, mint a többi modern vizsgálok, és hogy ezen érték összehasonlításánál a szénhidrátok sokkal alacsonyabbra vannak becsülve, mint ahogy fiziologiai hatásuknál fogva megérdemelnék, mégis a következőkben a König-féle számokat fogom használni, mivel a legszélesebb körben azokat fogadták el mérvadóknak.

König: »Chemie der Nahrungs- und Genussmittel« cz. művének első kötetében a következő összehasonlító táblázatát adja a leghasználtabb tápszernek, amelyhez a magunk részéről csak a cukrot adjuk hozzá 99.8% vegyileg tiszta cukrot számítva. 1 kgr. tápanyag-egységben foglaltatik:

Állati tápszerrek:

Szalonna	2767
Vaj	2610
Zsíros sajt	2315
Félzsíros sajt	1970
Sertészsír	1836
Marhahús	1868
Borjúhús	1157
Tehéntej	320
Sóványtej	216

Növényi tápszerrek:

Lencse	1812
Bab	1755
Borsó	1713
Rozsliszt	1328
Buzaliszt	1328
Rizs	1177
Czukor	998
Burgonya	301

Ha már most helytől és időtől függő árakat veszünk fel, könnyen kiszámíthatjuk, mennyit kell fizetnünk 1000 tápanyag egységeért, vagy mennyit kapunk egy márkáért. Ezt tüntetem ki a következő táblázatban, adataimat a különböző forrásokból és a »Vierteljahrsschrift für Statistik des deutschen Reiches«-ből merítvén. A nagykereskedelem árait szándékosan használok fel, mivel a kiskereskedelem az árakat a helyi zsoások és egyéb élet-körülményekhez képest gyakran a legelköpzelhetőenbb módon változtatja meg. Egyébként a felhozott árak csak eszetre legyenek mérvadók. A számok maguk beszélnek

Állati tápszerrek:	1 kgr. ára	1000 egység ára
Szalonna	2767	2767
Vaj	2610	2610
Zsíros sajt	2315	2315
Félzsíros sajt	1970	1970
Sertészsír	1836	1836
Marhahús	1868	1868
Borjúhús	1157	1157
Tehéntej	320	320
Sóványtej	216	216
Növényi tápszerrek:		
Lencse	1812	1812
Bab	1755	1755
Borsó	1713	1713
Rozsliszt	1328	1328
Buzaliszt	1328	1328
Rizs	1177	1177
Czukor	998	998
Burgonya	301	301

Vagyis más szóval: vagyis a fenti árakat számítva a következő tápegyégeket:

Bab	9777	Szalonna	2515
Borsó	8565	Sóvány sajt	2393
Rozsliszt	7812	Czukor	2170
Burgonya	7600	Sertészsír	1749
Rizs	5885	Vaj	1450
Buzaliszt	5333	Zsíros sajt	1447
Lencse	3832	Félzsíros sajt	1407
Sóványtej	3600	Marhahús	1025
Tehéntej	2667	Borjúhús	997

Ebből látható, hogy a czukorban a tápegyéget felölve ölesőbban fizejtük, mint a marhahúsul és hogy ennél fogva joggal támasztjuk a követelést, hogy a czukor a katona táplálásánál épolly szereppel bírjon, mint más tápszer, meg pedig annál is inkább, mert eddig a fősúlyt a húsra fektették.

A fenti táblázatokban azonban a szénhidrátokat s így a czukort is kedvezőtlen számítási módszer után határoztuk meg. Más tudósok szerint a czukor értéke még nagyobb. Így például Rubner a tápszernek értékét kizárólag az égési meleg szerint határozza meg, amely az állati testben az emésztés és bomlás alatt szabadult fel, s 100 rész zsírban az isodynam-ot következőleg határozza meg:

Keményítő	229
Izomlús	235
Nádczukor	235
Szőlőczukor	255
Tejczukor	243
Száraz kenyér	336
Tehéntej	1400

Ezen arányszámok szerint a tápszernek a legtöbb táplálási funkcióban egymást helyettesítheti, ugy hogy egyazon emészthetőséget feltételezve 1 rész nádczukor 1 rész húst helyettesíthet.

A tápszernek ezen érték meghatározásával kapcsolatban Wolf Gyula a kitéző nemzetgazdász »System der Socialpolitik« című művében (I. kötet 326 l.) a fiziologiai energiáértékét hasonlítva össze, a lipesei kiskereskedelmi árakat vévén a számítás alapjául, azon következtetésre jut, hogy 1000 hőegység ára:

Burgonyánál	7 fillér
Rozslisztnél	10
Czukornál	18
Fehér kenyénnél	20
Lefelözött tejnél	23
Vásári sajtjánál	31
Heringnél	40
Sertészsírjánál	68
Lóhúsánál	84
Marhahúsánál	134
Marhaltálnél	246

Miután Wolf könyve 1894-ben jelent meg, azóta azonban a rozsliszt ára emelkedett, a czukor csökkent, a czukor a rozsliszthez valószínűleg még jobban közeledett s most mint egyike a legolcsóbb tápszernek szerepel.

A tápszernek érték meghatározása meglehetősen értéket szerint is hiányos, mert nem is, mint más meghatározási módoknál, nem elég súlyt fektettek az emészthetőségre. A czukor általános megfigyelések szerint igen könnyen emészthető, s ez részben az emésztési munka alapján is meghatározható. Ranke (Az ember, I. köt. 298 l.) a czukort és zsirt összehasonlítván a következő következtetésre jut.

»Mint hogy a zsirt nagyobb emésztési munkát követel aszervezet részéről, melyet a bevett czukor erőterekéből le kell vonnunk, nem eszálkozhatunk afelett, hogy a fiziologok azon hitben vannak, hogy egy súlyegységnek nincs tényleg háromakkora értéke, mint a tápszernek a szervezet részére, mint a hasonló súlymennyiségű czukornak, amint ezt az égési meleg meghatározásokból következtetni lehetett volna. A zsirnak, mint erőtermelő tápszernek értéke a gyakorlatban alig kétszeres akkora, mint a czukoré, viszonyuk 170:100«.

A czukornak értékét ezzel még nem merítettük ki, mert nemcsak tápszer az, hanem élvezeti ezk is, és nemcsak könnyen emészthető, hanem más tápszernek emésztését is elősegíti. A táplálás fiziologiajának kipróbált alapelve, hogy a jóízű ételkényebben emészthető, mint a rossz ízű vagy íztelen. Erre vonatkozólag mondja Dr. Jäger Gusztáv (Die menschliche Arbeitskraft, 121. lap.): »A tulajdonképeni tápanyagok közt csak egyetlenegynek van jó íze, a czukornak, mely tehát egyuttal mint fűszer is szerepel.

A czukorban meg vannak tehát mindazon tulajdonságok, melyeknél fogva hivatott arra, hogy a néptáplálásban a mainál nagyobb szerepet játszon, miért is a czukorfogyasztás emelése nemzetgazdasági érdek. A czukor még mindig azon tápszernek közé tartozik, melyeket a nép legnagyobb rétegei nem méltatnak kellő figyelemre mint aminők a hüvelyes vetemények, édes és sóvány tej sóvány sajt.

Az élelmiszervegyészek, kik a néptáplálással behatóan foglalkoznak, egyhangulag úgy nyilatkoznak, hogy a tejet nem fogyasztják kellő mennyiségben s a néptáplálást akkor tartanak tökéletesnek, ha a tejfogyasztás 50%-kal emelkedne.

Ha a kávéivást más országokban is úgy emelni lehetne, mint p. o. Ausztriában, akkor valószínű, hogy a tejfogyasztás kétszeresére s a czukorfogyasztás is jelentékenyen emelkedne. Hogy a czukorfogyasztás alacsony, annak az oka, hogy némely vidéken a lakosság oly szegény, hogy a kávéivást csak vasár- és ünnepnapokon engedheti meg magának.

A nép táplálkozási viszonyainak befolyásolása nehéz és hosszadalmas feladat, de hogy lehetséges megoldani, kiténik a burgonya meghonosításának történetéből is, melyet szintén csak erőszakkal lehetett keresztül vinni.

Németből Dr. Bruckner után.

Coffeinismus.

A modern kultúra és civilizáció diadalai nem az emberi nem haladó fejlődésének természetes következményei, mint némely halandók és rajongók állítják, hanem az ellenálló természet ellen folytatott nehéz küzdelem vívmányai. Ezen századokig tartó harc kicsorbitotta ügyeslőiván a küzdő felek szellemi és testi erőt, ami a gőz és

villamosság mai korszakában, mikor a küzdelem a létért úgy látszik a legmagasabb fokra hagott, különösen abban a tehetetlenségben mutalokzik, melynek folytán igen sokan e megnövekedett igényeknek eleget tenni egyáltalán nem képesek. E harezra való képtelenség, mely idejekorán alkalmazott javítási törekvések hiányában lassanként valóságos betegséggé fejlődött, a korunk szignaturáját képező idegesség. A legradikálisabb gyógyszer ez ellen a természetes állapothoz való visszaférés volna. Mivel azonban az emberek minden irányú igekezését utópiának tartanak, rendszerint ellenkező utra térnek és bizonyos izgató-szerek által helyezik magukat — bár csak rövid időre — fokozottabb munkaképességi állapotba, oly kétlőly feyvert használatán ekként, mely hegyével önmaga a küzdő felé fordul vissza. Mert miután ama izgató-szerek mergek, rendszeres élvezetük testre és lélekre egyaránt gyilkos hatással van. Így fejlődnek ki ama rettenetes szenvedélyek, melyek alkoholizmus, morphinizmus, cocainizmus néven ismeretesek és korunk sötét hatterét képezik. Szerencsére az emberi élvágya e mélységes eltévelyedéseit nem oly gyakoriak nálunk, ahol az átlagos ember gyengébb izgatószerekkel is megelégszik, amelyek közt első helyen áll a kávé. Hogy ezen látszólag ártalmatlan ital joggal tekinthető a fentemlítt mergek rokonának, kitűnik, ha egy tekintetűt vetünk a nép életébe.

Mi is tulajdonkép az, mi az alkoholizmust és morphinizmust oly súlyos betegségeké fajtja, amelyet gyógyíthatóságán az orvosi világ lassanként kételkedni kezd? Mi az, ami ezen tulajdonkép áldásos gyógyszereket az emberi egészség átkos ellenégeivé teszi? Semmi más, mint a vágy, az ellenállhatatlan vágy e mergek után, amint valaki azok izgató, boldogító és gondtűző tulajdonságait megismerte, továbbá a kellemetlenség és egyengülés amaz érzése, mely a morphinistát és alkoholistát akkor fogják el, ha kedvelt anyagukat nem élvezhetik rendes időben s ugyanakkor lépnek fel a hiány amaz érzései, melyeknek még a meréknlél is szomorubb következményei vannak. Mindezen tünetek, bár gyengébb mértékben, a kávé huzamos élvezeténél is fellépnek, ha azt tulhajtjuk. Mert a kávénak hatékony alkotórésze, a coffein is mérég, melynek az alkohol, morphiium, cocain és dohánnyal azonos hatása van az emberi szervezetre és mely hosszabb használat után ép oly nélkülözhetetlen válik. Az a tény, hogy a kávévás is szenvedélyllyé alakulhat, azt is bizonyítja, hogy az arval való visszaélésnek súlyos következményekkel kell egybekötve lennie. E következmények fenn is állanak s így megállapított tény, hogy a chronikus kávévás az egészségre ártalmas és hogy a coffeinizmus egy önmagában álló, határozott betegség.

Az, ami a kávévót értékes élvezeti czikké teszi, ha azt mértékletesen isszuk, teszi azt kártékony méreggá is, ha visszaélünk vele. Ama izgató hatás ez, melyet a kávé az idegrendszerre és a szív tevékenységére gyakorol, mely a vérkeringést meggyorsítja és erógyarapodást látszik előidézni. Ha e szervek emelkedett működését nagyon gyakran vagy megsokotl rendes időközökben nagy adag coffein — erős kávé — által idézzük elő, csakhamar a testi kimerülés jelei állanak be. Nincs igazi kedvünk a munkához, főleg azért, mert magyarázhatatlan gyengeség érzete fog el bennünket, és nyomott hangulatunkból csak nehezen térhetünk vissza rendes kedélyállapotunkba s így azon meggyőződés válik bennünk csakhamar uralkodóvá, hogy a kávéban varázserő van, mely e nyomkodó érzések gyors eltüntetésére képes. És amint az alkoholista pálinkás üvegehez, a morphinista vagy cocainista feccskendőjéhez, úgy nyul a coffeinista kávéjához, melyből vigaszt és új életérőt vesz magához. De az adagok száma és a kávé erőssége folytán emelkedik, hogy a talmi életérő családása annál hibebb legyen s az egyes frissítő stádiumok közti időközök is folyton rövidebbek lesznek s végre is oly fatális kényszerhelyzetbe kerül az egyen, melyből önérejből nem tud szabadulni. Az egyen pathologikus helyzetbe kerül, egyre mélyebbresülved, ha gondos orvosi kezelés alá nem kerül.

A chronikus kávémérgezés egyik főtünete majdnem állandó főfájás, mely mint migrán keseríti meg sok nő életét s a legtöbb esetben helytelenül magyarázzalják és kezelik. E fejfájás annál kinzóbb, mert többnyire részleges vagy teljes álmatlansággal van egybekötve. Ehhez járul nappal az izomgyengeség érzete, mely nemcsak az álmatlanságnak, hanem a coffeinmérgezésnek következménye. Ezen állapot csakhamar teljes levertségé fajul, a járás bizonytalanná válik, a testet remegés fogja el s különösen a lábak és karok reszketnek. Mivel a coffein a szív működésére hat, a beteg a legkisebb testi megerőltetésnél, különösen lelki mozgalmakkal heves szívdobogást érez, mely félelemrészéssel van egybekötve. Ez érzések azonban nem a fokozódott szív működésnek jelei, hanem ellenkezőleg annak gyengülésének. A coffein a szívet annyira megbenlítja, hogy nem képes erős véráramot fenntartani s így erősebb működésre kényszerítetvén, azt csak nagyobb erő kifejtéssel tudja végezni. Ezért az ily betegek többnyire halványok, kezük-lábaik hidegek és állandóan emésztési zavarokban szenvednek. Mindezen jelenségeket csakis a kávé fokozatos teljes elvonásával szünteteltjük meg.

Dr. Láng Gyula.

A kenyérről és a pékekről.

Az idei tavaszon nagyon olcsó lett a buza, s az országban mégis a kenyér drágasága felett panaszkodtak. E körülmény természetes nemcsak a termelő gazdákat s főleg a legnagyobb mérvben érdekelt nagyközönséget foglalkoztatta élénken, hanem szélesebb körökben is általános érdeklődést keltett, úgy hogy felette érdekes voltánál alkalmassáknak találjuk közölni Ig a li Szvetozárnak egy, e tárgyban irt cikkét, mely a „Gazdasági Lapok”-ban jelent meg.

„A 79 kgos tiszavidéki buzának 1275 kr. az ára s ennek dacára 1 mm. kenyér ára 18—20 forint. Pedig mindenki tudja, hogy 100 kg. buza-lisztból 130 kg. buzakenyeret és ugyanannyi rozslisztból 133 kgnyi rozskenyeret állít elő az illetékes iparos. A sorvadás tünetei közt enyésző kifli, játékszer-sarlóvá tőpörödött s a fogó hoddal, a költők által megénekeltetős eszményi filigránná változik át. Amely zsemlyéről hajdanában a durczáskodó Don Juan azt énekelte, hogy „kerek”, arra mai napság csak az az aposztrófálás illik, hogy „kicsiny”.

A dolgok iyetén állása mellett károsodik a termelő, ráfizet a fogyasztó, csak az a bizonyos harmadik, a közbenjáró duzzasztja zsebeit s épített monumentális bérházakat a metropolisok körútjain. Ezen viszásság szűli századvégünk társadalmi betegségeinek rákfenéjét. Belátta ezt legutóbb egy maroknyi csapat spanyol képviselő és elhatározta, hogy törvényjavaslatot adnak be, melynek czéja volna községi sütődeket állíttatni arra az időre, míg a háboru tart, hogy a szegényorsu nép illő áron tápláló kenyérhez juthasson.

Minden városban az ott lakó pékek sor szerint gyakorolnak a municzipális sütődek felügyeletét. A kormány megtérítene nekik a buza s a kenyér ára közötti differenciált, s így a szegény nép csakis a gabona tényleges árát fizetné kenyérében. Tehát a spanyol pékek a közel jövőben az állami hivatalnokok funkcióját fogják végezni, feltéve, hogy a tervbe vett törvényjavaslat szentesítését nyerhetik.

Sütődek állami felügyelet alatt, sőt államilag szubvencionálva. Ez oly intézmény, mely idegenszerűleg hangzik előttünk, kinnél az a nézet az uralkodó, hogy a háznál sült kenyér izletessége a jó gazdasszony próbaköve. Lehet, hogy ennek tulajdonítandó nálunk, hogy az inséges, nagy háborus idők kenyértaksáin kívül, kormányintézkedés a sütők mesterségét nem igen szabályozta. Am ha a történet lapjait forgatjuk, nem találunk mindenféle ilyen liberalizmussal. Mőzes halálbüntetés mellett tiltja a husvét báránynak sózott kenyérrel fogyasztását s a zsidók oly kitartással fogadnak szót, hogy a macaszt még ma is sózatlanul fogyasztják.

A rómaiak Kr. e. 170 táján állítják fel az első sütőkemencézt s a pékek ipartestületét az államra nézve oly hasznosnak vélik, hogy akárhany privilegiummal tüntették ki.

Igy felmentették őket azon közterhek viselésétől, melyek alatt a többi rómaiak görnyedeztek, de szent kötelességüké tételtt arra felügyelni, hogy a lakosság táplálása szakadatlanul biztosítva legyen. A gabonát az állami granáriumból kapták s jaj volt nekik, ha a kenyeret az állam által megszabott árnál magasabban merészkedtek árulni. A kenyértaksa tehát, melynek álhágásáért Ferenc császár az auszterlitzi csatárean három süttő főbe lövetett, — amint látjuk — épenseggel nem újabbkori intézmény.

A sütődek, amint a nyilvános ipar jellegét vették fel, a legtöbb országban rendszabályoknak vették alá. Hogy ez a rómaiaknál mikor történt, bajos volna meghatározni, mert a legregibb korban a gazdag családok rabszolgákat tartottak, kik az előzőleg megpörkötöl gabonát mozsárban liszté törték, de már Pompeji és Herculanium fennállása korában másképp lehetett, mert a kiásott házak sütőe-nyakait is találtak, melyek a „nyilvános sütőde” felirást viselték falukon.

A gallok már élesztővel süttik kenyérüket s úgy látszik a pékipar nyilvános gyakorlása a hanyag öltözökösű Dagobert király uralkodására vezethető vissza, ambar egész Fülöp Augustus uralkodásáig a sütődek száma nagyon korlátozott volt. A nyilvános sütőkemencék vagy a városban vagy azon kívül építettek, de mindenesetre valamely váru birtokát képezték, ki minden süttet után rovást szedett, melynek lefizetése alól senki sem vonhatta ki magát. A papoknak szinte meg volt sütőde-tulajdonjoguk. Egyet 1317-ben építettek a mostani központi vásárcsarnok helyén, melynek az idők folyamán emléke veszett.

Midőn aztán Fülöp Augustus a Szajna partján elterülő községeket fallal véteite körül s így alapját vetette a mai Párisnak, a híbérségi sütődek száma az összetörödött lakosság igényét nem elégíthette ki, minek következtében nyilvános sütődek felállítását engedélyezték s így letesült az ottani pékipar. A pékek tulajdon kemencéjűkben süthettek, csakhogy kilencz garas s három denárt tartoztak királyi adó gyánánt lefizetni. A város nagy gabonakereskedelem központja lett, hol a Briéből, Beaucébol s Picardiából összetörödött gabonát adták-vették. A Szajnáat a malmok serege lepte el, csakhogy a kereskedők testületének elől-

Az ezredéves országos kiállításon

a Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

Teljes vendéglő s kávéházi

konyha-berendezést, vörösréz-edényt, kávéházi tűzhelyek 50% fűtési megtakarítással ajánl mindennemű rézműves-munkát, valamint saját szabadalma szerint készített **kávé- és teafőzőgépeit** legújutányosabb áron pontos kivitel mellett

GALLIK LAJOS rézműves,
Budapest, VII., Nyár-utca 15.

Javítások és czinezések gyorsan elkészíttetnek és jutányos áron számíttatnak.

☛ Ocska vörösréz napi áron megvételük vagy becseréltetik.

NIEMETZ GYULA

törvényszékileg bejegyzett

üzletek adás és vevési ügynöksége

közvetit szálloda, kávéház és vendéglői üzleteket a főváros és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 18.

Telefon 58—35.

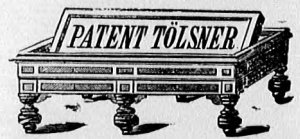
Megbizások telkiismeretesen, pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett gyorsan teljesíttetnek.

TÖLSNER ADOLF FIAI

csász. kir. szabad. tekeasztal-gyára

BÉCS, V., Ramperstorffergasse 39 a
(saját házban)

ajánlja az **ujjonnan javított**

fordítható tekeasztalait

egyik oldal golyó-, a másik oldal karamboljáték számára, mindkét oldal márvánnyalpalal ellátva.

Uj és használt tekeasztalok és mindennemű kellékek dus választékban mindig raktáron.

Mindenféle stylibeni kávéház-berendezések elvállaltatnak.

☛ Árak megegyezés szerint. ☛

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Bécs, V. Ramperstorffergasse 39 a.

Deckert és Homolka

villamos műszaki-intézet

A világ-hírá „Graft mikrotelefon” feltalálói és szerkesztői.

BUDAPEST

GYAR:

RAKTAR:

VI., Izabella-u. 88.

V., Dorottya-u. 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny- és telefon-berendezéseket,

szálloda-harangokat,

villámhárító- és villamos-világítási-

BERENDEZÉSEKET

olcsón, solid és szakszerű kivitelben

jótállás mellett.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emészhetőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai Ágnes-forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó asztali és étrendi savanyúvíz; dús szensav-tartalmanál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, de egyszersmind serkentőleg hat a gyomor szervezetére: emésztő-képességét helyreállítja és fokozza, valamint minden kóros behatástól megóvjaa.

Kedvelt borvíz.

Az Ágnes forrás kezelősége.

Főraktár: Édeskuty L. cs. és K. udvari szállító, Budapest, V., Erzsébet tér 8. sz.
Kapható minden győgytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

BARTOSCH V. ÉS FIA

porcellán-, majolika- és kőedény-nagykereskedés

Budapest, VI., Teréz-körút 32. szám

Új utca sarkán.

Kávékészlet (6 szem.)	3.-	frttól 20 frtig
Teakészlet (6 szem.)	3.-	25
Mocca-készlet	3.50	25
Mosdókészlet	4.-	25
1 evőkészlet (26 darabból áll)	6.-	10
1 evőkészlet (32	7.-	11
1 evőkészlet (52	12. 15.-	50

mind gazdagon festve és aranyozva.

Vendéglő asztal-készlet

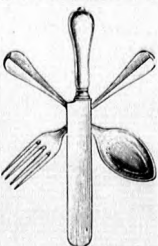
(angol duplaerős)

Mély tányér	darabja 15 k
Lapos tányér	14
Csemege tányér	darabja 10-12-13
Adagtalacska	darabja 25
	kicsiny 20
Levescsészé	darabja 8-10
Mártáscsészé	darabja 8-10-15
	hosszúkás (fel adag) darabja 13
	nagy 16
Só- és paprika-tartó	16
Gyufatartó	darabja 15-16

Az összes háztartási cikkek bámulatolcsón.

Nagy raktár.

Legjobb minőségű
alpacca- és china-ezüstárukat
ajánl
HERRMANN J. L.
cs. és kir. udv. és orsz. érczáru gyári raktára
Budapest, IV. váczi-utca 24.

Evőeszközök, bors- és só-tartók, leveses-csészék, eczet- és olaj-állványok, kenyérfosarak, tálcák, serpenyők, kancsók, asztaldiszek, gyertyatartók, állóvillák stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapított 1819. évben.

járója, a király nevében üggyelt fel arra, hogy a mértékek használatánál hiba ne essék.

A pékpar gyakorlása sem volt közönséges regulához kötve. Először is négy évig kellett inaskodni valakinek, míg mesterré avatták, azt is csak úgy, ha bizonyos összeget fizetett a király pékmesterének. A mesterinstallációt meg szépen írja le Elieune Boileau »Livres des mediers« című művében. A mesterjelölt egy fazekat dióval meg czukros mandulával töltött meg s illő kísérettel elindulva, egyenesen a czéhmester házába ment. Ott fazekát a falhoz csapta, mire a czéhmester a kíséretet képező czéhbiekkel a szélszóródott csemege összezedése mellett dárídóhoz fogtak, mely »sok bor-nak fogyasztása mellett végződött«. Az idők folyamán persze a diósfazek dívata lejárt s a czéh-tárgy felvétele duhajdokó ceremónia nélkül esett meg.

Am megtartotta magát a király pékmesterének járó baksis, mely különös adó századokon keresztül valószínűleg a nagy forradalom korszakát is megéri, ha időközben a királyi pékmesterek színekuráját meg nem szüntették volna. A középkori párisi péknek kit »talemelier«-nek hívták, tilos volt ünnep és vasárnap dolgoznia, így a kemenczékben az év vagy 60 napján nem sütöttek s a párisi nép ezeken a napokon friss süteményt nem is ehetett. A kenyér elárulása 15 kenyérfiaczon gyakoroltatott, hol mást eladni nem is volt szabad. Az államhatalom azonban folyton éber szemmel kísérte a pékek manipulációit s nem győzte őket a sok rendelettel kordában tartani. Így az 1783-ik év egyik rendeletében világosan van körülírva: a pék hogy vegye a gabonát vagy lisztet. Milyen alakú, minőségű és áru legyen az abból előállított kenyér. Mifele adókat tartoznak a pékek fizetni s elősoroltattak azok a mesterségek, melyeknek gyakorlása inkompatibilis a pékmesterséggel. Így például pék nem lehetett kenyérmérő, még kevesebé molnár vagy terménykereskedő, a rendelet áthágóinak nyakát kalodába fogták s pellengére állították.

1700 táján a külvárosokban ambulans kenyérrárusítók is nyertek iparendélyt, csakhogy ezek portékájukat délig tetszés szerinti magas áron kínálhatták, délután 4 óráig a hatóság által engedélyezett maximális árat követelhettek, jelzett időn túl pedig, ha volt még eladni valójuk, említt árnal 20%-al olcsóbban tartoztak süteményüket a vevőnek átadni. A nagy forradalom szele a francia sütőcéhpartestületet sem kímélte, mert 1791. márczius 2-dikán azt is elsöpörte a többiekkel együtt. Azonban a francia pékpar igazi szabadságának princípiuma mégis csak 1863-ban lett felavatva. Bizony, addig sokat sanyargattak őket. Akárcsak nálunk a patikát, valamely községben csak bizonyos számban volt szabad műhelyt állítani, aztán argus-szemmel örködő szindikátusok fennhatósága alá helyezték azokat, műhelyt zarni csak hatóság engedélyével volt szabad, törvényzsabta azt a gabona- vagy liszt-reservat, melyet magoknak visszatarthattak. Az 1863-ik évi dekretum végre feloldotta a pékeket ezen súlyos békók alól, azonban a muncipalitásnak meghagyott a jog, hogy az 1791-ik évi július 19-iki törvény tsakait alkalmazza, s azok hatályában vannak Franciaországban még ma is. A modern nép tápláló iparának ott ez a története. Ezt már csak azért is jó volt elmondani, mert nappal világosabban tűnik elő, hogy az ó-kor homályában, még az elfogult középkorban sem volt megengedve, hogy a lakosság élelmézésénél a közbenjáró tetszése szerint gazdagodik, mint teszik ma azok, kik a 12 frttel vett gabonából 20 frtos kenyeret sütnek.

Igaz, a kenyér nem kizárólagos tápszert, de az teszi a táplálkozás alapját Mohamedan felfogás szerint igaza lehetett Hadsi Lojának, midőn arra a kérdésre, mit akar enni, azt mondta: kenyeret, mert a mint a gyermeknek az anyatej, a kitudően komplet tápszert képezi. Érthető őseinknek a gabona irant tanusított ünnepélyes tisztelése, melyet mi már mint hagyományt is alig ismerünk. A vetés és aratas ideje nálunk ünnepszamba ment. Ceres tisztelése mezei ünnepélyeket rendeztek, melyeken az istennőt kalaszkoronával ékesített szép asszony helyettesített. Ma a talaj termékenységet melan-kóliával, sőt gyszással fogadjuk, annak okaért, mert ha telve is vannak e granáriumok, az éhség réme fenyeget, a szegény nem lakhatik jól kenyérral, enyésző holdvilágképű a kifli s piciny ez a zsemlye!... A visszas állapotért kit illenek felelősségre vonni?*

Magyarország külkereskedelme 1897-ben.

A statisztikai hivatal most adta ki külön kötetben a magyar korona országainak 1897. évi külkereskedelmi forgalmáról az évenként összeállított kimutatást. E kimutatásból azt látjuk, hogy a magyar korona országainak behozatala az 1897. év folyamán 371 millió méterzással és 271 000 darabot tett 554 8 millió forint értékben, a kivitt áruk mennyisége pedig 488 millió méterzássa és 4 6 millió darab volt s ezek értéke együttvéve 541 millió forintot képviselt.

Amint ezen adatokból kiviláglik, mult évi forgalmunk alakulása épen nem mondható kedvezőnek, amennyiben árumérlegünk ez évben is, mint már

a megelőző két esztendőben, hiánynyal zárult. A tavalyi behozatali többlet 128 millió forintot tett, tehát mintegy 95 millió forinttal volt nagyobb az 1896. évi behozatali többletnél.

A bevétel és kivétel fövbb adatai a vámtarifaa főcsoportjai szerint a következők:

	Behozatal Kivitel	
	forintokban	
Gyarmatárúk	10280880	1260795
Czukur	1163633	1524752
Dobány s ennek gyártmányai	11017815	4711410
Gabona, liszt stb.	24998397	20460677
Fűszerek, gyümölcs stb.	12897084	18680377
Vágó- és igás-marha	15490280	7727654
Más állatok	1347363	12992951
Allati termékek	7896420	24105897
Zsiradékok	4738979	473122
Zsíros olajok	2258357	1184167
Italok	23924108	24662668
Éledelek	1184063	9901399
Fa, szén, tőzeg	20730680	31544962
Ásványok	3586270	4788269
Festő- és esztergo-anyagok	2812369	4686072
Ásványolajok, kátrányok	7611835	3303927
Pamut és pamutárúk	80987795	5898963
Len, kender, juta stb.	17158053	4463187
Gyapjú és gyapjúárúk	48485368	11952055
Selyem és selyemárúk	22959000	3519791
Ruházatok, felhárni stb.	28815620	5729395
Papír és papírárúk	9098191	226121
Kautsuk, guttapercha stb.	3008483	289565
Bőr és bőrárúk	30767229	1871668
Fa- és esztergo-árúk	12018064	3892360
Nemtelen fémek	12775781	396437
Gépek és géprészek	14756883	5435708
Műszer	2188987	6071566
Konyhasó	225366	1332
Vegyészeti anyagok	7409463	4221396
Irodalmi és műtárgyak	9573510	2006390
Hulladékok	1160167	9547010
Nemes fémek	11951100	5227459

Behozatalunknak 554 81 millió forintra rugó összes értékéből 428 76 millió forint vagyis az összes behozatal értékének 77 28 százaléka Ausztriára esett. Kisebb az arány a mennyiségnél, amennyiben ott a darabszám szerint kimutatott árunkal csak 9 33, a súly szerint feltüntetett árunkal pedig 57 12 százalékot tesz. Az érték és súly között mutatkozó ezen aránytalanságnak az a magyarázata, hogy Ausztriából tömegarárt csak keveset hozunk be, hanem inkább gyártmányokat, melyek kisebb súly mellett is nagyobb értéket képviselnek. Ellenkező jelenség észlelhető Németországnál, a mennyiben itt a súly szerint kimutatott árunk aránya 19 43 százalékot képvisel, ellenben az érték csak 4 97 százalékot. Ezen országnál a súlyra jutó aránytalanság nagy százalékszámot a nagymérvű közsnehozatal magyarázza. A forgalom, illetőleg a behozatal értékének nagysága tekintetében Németország után Szerbia következik, mely országból behozott árunk mennyisége 205,134 drb és 1 298,208 méterzássa volt 2274 millió frt értékben. Ez összeg a behozatal értékének 41 százalékát képviseli, a súlymennyiségből Szerbiára eső arányszám pedig 35 százalékot, a darabszám szerint kimutatott árunkal 75 6 százalékot tesz, miután a darabszám szerint kimutatott árunk legnagyobb része Szerbiából kerül be hozzánk.

Olaszországból tavaly 1 520 735 mm, és 2959 darab árut hoztunk be 15 69 millió forint értékben, mely érték az összes behozatal értékének 2 83 százaléka volt. Az említett államok kívül a behozatal értéke legalább egy százalékot képviselt még Bosznianál és Romanianál; a többi országból való behozatalunk azon alul maradt.

Kivitelünk mennyisége volt tavaly 48 845 967 méterzássa és 4 633 669 darab, értéke pedig 5 40 976 671 frt. A mennyiségnek 72 93 illetve 72 97, az értéknek pedig 76 18 százaléka Ausztriára irányult, tehát a kivitel értékét tekintve, Ausztria aránya valamivel kisebb, mint a behozatalnál. Ellenben Németországba kivitt árunk értéke az onnan behozott árunk értékét csaknem kétszeresen túlhaladja, amennyiben tavaly 50 96 millió forintot ért el, mely összeg az összes kivitel értékének 9 46 százalékát képezte. A kivitel értékének nagysága tekintetében a harmadik helyet Nagy-Britannia foglalja el, mely államban tavaly 834 480 méterzássa árunk 11 12 millió forint értékben talált elhelyezést. Nagybritanniára tehát a kivitel összes értékének 2 06 százaléka esett. Az említett három államon kívül nem is találunk több országot, melybe kivitt árunk értéke a kivitel összértékének legalább két százalékát képviselte volna. Közül két százalékot tett az arány Franciaországnál és Romanianál. Az említett országokon kívül még Olaszországba és Bosznianál való kivitelünk értéke haladta meg az egy százalékot: egy és fél százalék közt mozgott a kivitel értéke Szerbianál, Svajcznál és az Észak-Amerikai Egyesült-Államoknál.

A kálvintéri Batori-kávéház, mely egyike a székesfevárosi legrégibb patriczius kávéházainak, a mai napon Moravek Ferencnek, a Grand Hotel Hungaria volt kávéházi főpinczereinek tulajdonába ment át. Reméljük, hogy a régi jó hírnévű örvendő kávéház új tulajdonosának vezetése alatt további virágzásnak fog indulni.

A Teréz-körúti Bástár-féle kávéházat mult hó végén Zartl Lipót vette át. Zartl Lipót, ki hosszabb éveken át volt mint portás a Vadaskürt-

szállodában alkalmazva s e minőségében jó hírnévre tett szert. Bizonyára sokat fog lendíteni a Merán kávéházban.

Európa kávéivói. Európa legnagyobb kávéfogyasztó nemzete, amint ezt a népek kávéfogyasztásáról szóló statisztikai adatokból láthatjuk, a németalföldiek, kik fejenként 8-12 kgr. kávéfogyasztanak éventenként. A második legnagyobb kávéfogyasztó nemzet a belga, de ezek is alig fogyasztanak félannyit, mint a németalföldiek. Fejenkénti fogyasztásuk 4-14 kgr.-ra emelkedik csak egy évben. Utánuk következnek a norvégok 3-96 kgrnyi fejenkénti fogyasztással, majd pedig az északamerikai Egyesült-Államok (3-75 kgr. átlaglag) és Schweicz, hol egy ember 3-92 kgr. kávéfogyaszt el éventenként. Sokkal kevesebb kávéfogyasztanak Németországban (2-32 kgrót fejenként), amit különben a nagy sörfogyasztásból lehet magyarázni. Franciaország évi fogyasztása fejenként 1-38 kgr., Ausztria - Magyarországé 1 kgr., a minek oka ismét az, hogy az utóbbi országokban igen sok csokoládét fogyasztanak. Olaszország évi fogyasztása fejenként 0-46 kgr., Spanyolországé 0-16 kgr., ami klimatikus viszonyokból magyarázható. A tea-fogyasztó országok Anglia és Oroszország kávéfogyasztása nagyon kicsiny (0-45 kgr. — 0-10 kgr.), mert a tea és az erős szeszes italok a teát egészen feleslegessé teszik.

Új eljárás okmányok másolására. Ezen új eljárás lényegében három új szemponton alapul: 1. hogy a másolásra szolgáló papíros ellenében a jelenleg használatban levőkkel, vízáthatlan legyen; 2. hogy átlátszó legyen és 3. hogy a másolás kemény nyomásfelületek közt történjen. Az eljárás a következő: Az átlátszó víz-

hatlan másolópapírt megvédésitjük, még pedig úgy, hogy azon oldala, a melyen a másolatnak történnie kell, ne legyen nagyon nedves. Ez úgy történhetik, hogy vagy vízfürdőn húzzuk át a papírost s így a túlságosan megnedvesített papíros egy szárító készülék által a felesleges nedvességtől megszabadul, vagy hogy a papírt szabályozható nedvesítő felületek közt húzzuk át s így már elege csak ép annyira nedvesítjük meg, a mennyire szükséges; az így präparált papírost azután a lemásolandó okirattal együtt a kemény nyomásfelületek közt erős nyomásnak teszszük ki. Az így készült másolatok kifogástalanok, a minek az a magyarázata, hogy az erős nyomás határozott és éles negatívot szolgáltat, a vonások a papír vízhatlansága folytán el nem toldódnak.

Romlott fényképek felrészíthetők, ha az elsárgult képet hígított higanybichloria-oldatba mártjuk, s ott hagyjuk, míg a sárgás színeződés teljesen eltűnik. Erre a képet vízben lemoszuk, hogy a higany só elávoittassék. Ha a kép rájátszva van, ebben benne hagyhatjuk. Ez esetben megfelelő nagyságu itatóspapírost mártunk az említett oldatba s ezt teszszük a fotografiára. Az esetleg elveszett detailokat azonban így nem pótolhatjuk, mert csak a sárgaszín vész el, a mely alatt a finomabb félárnyalások foglaltatnak.

Régi újságpapírost jól lehet használni a molyok ellen ruhaneműek esomagolásánál, mert a moly nem állhatja a nyomdafesték szagát. Ezért jó a szobaszőnyegek alá is újságpapírost rakni. Ép ily jó hatást gyakorol az oly tárgyakra is, melyeket teljesen légmentesen akarunk elzárni. Egy pohár víz, a melybe egy darab jeget tettünk, a legforróbb nyári éjjelen át is jég-hideg marad s a jég sem olvad el, ha azt egy újságpapírdarabbal fedjük be.

Helyes vadász. X. kávé ur már hosszabb ideje nem jár vadászni. A házi barátja kéri a feleségét: »De Nagysám! miért nem jár kedves férje már hosszabb ideje vadászni?« »Elvettem a kedvét tőle. Neki jobb itthon. Ha nyúlra megy vadászni, biztosan bakot lő s rendszeren berugva rugtat haza. Meguntam ezt a helyes vadászatot.«

Lélekvándorlás. Ha férfit látunk nő előtt térdelni — szólt egy kipróbált férj — aki annak kezét, szivét vagy mindkettőt kéri, mindig a lélekvándorlásra gondolhatunk s azt is feltehetjük, hogy az ilyen emberbe egy teve lelke szorult, a mely állatnak tudvalegleg le kell térdelnie, ha meg akarják teherrel rakni.

SZT.-MARGITSZIGETI

ÜDÍTŐVIZ

a legkiválóbb és legolcsóbb
ásványos savanyúvíz
és
egészség-ápoló ital.

Kitünő eredménnyel használtatik:
Köszvény-, gyomor- és bélbajoknál, garat-, gége-, tüdő- és hólyaghurutnál.

Kapható: Legjobb gyógyszerárban, ásványvíz-, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

FŐRAKTÁR:

WERNER ADOLF-nál
(FRUM ISTVAN UTÓDÁ)

Budapest, II., Bathány-utca 3. sz.
Telefon 90-97.

Főhercegi Szt.-Margitszigeti felügyelőség.

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok
gyára részvény-társaság Budapesten,

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artézi savanyúvíz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital egy borral, mint bor nélkül.

Elismert orvos-tanári tekintélyek által **gyomor** és **emésztési** bántalmak megszüntetésére ajánlatott.

Ezen savanyúvíz, mely Budapesten a legolcsóbb azonkívül 1/2—1— és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzben, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pénzt és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artézi savanyúvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközölnetnek

Telefon 25-57.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS

Margitforrás-telep (Bereg-megye.)

Kitünő hatású szén-savas nátriumainál és csekély szabad szén-savánál fogva a légutak s tüdő hurutos állapotainál sőt egyenesen nélkülözhetetlen, ha, mint a tüdővészeseknél, vérzésekre való hajlandóság van jelen. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, hol a fölösleménységben képződött sav oka a rossz emésztésnek. Előnyösen hat a hólyag hurutos állapotainál, mert akadályozza a húgysavas sók lerakódását és így a kö- és homokképződést. Ezek eredményezték azt, hogy a legkiválóbb orvosi kapacitások mindig a legszívesebben használják és mindig előnyt adnak neki a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvőszernek bizonyít **járványos betegségek** idején, főleg **typhus** ellen.

Mint borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** Budapesten
V., Erzsébet-tér 8. cs. és kir. udvari szállító. V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Lefkovits Testvérek

teke- és dákovágyárosok

BUDAPEST, VI., Király-utca 36. szám.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat, ugymint: két márvánnyalappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb zárókészülékkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kézil) teke-asztalokat, dákovákat, francia módszer szerint, elefántesont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stíluszerű kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Tekeasztalok áthúzása
valódi Taffle - posztóval
a legújánjában tel-
jesítettnek.

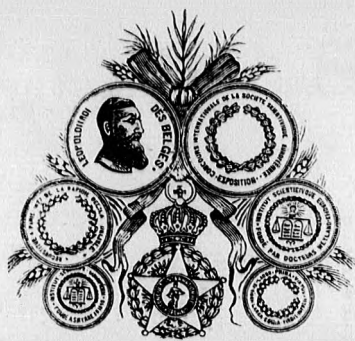
Régi teke-asztalok leg-
jobb kivitelben, valamint
dákok és elefántesont-
labdák készítettnek v.
ujakra kicseréltetnek.

Telefon. 10

Az ezredéves kiállításon
a kiállítási
nagyméremmel kitüntetve.

Alapított Bécshen 1872-ben.

STEINER JÓZSEF

czukrász és pékmester

VII., Király-utca 67. szám.

Ajánlja legkiválóbb minőségű, izletes készítményeit.

Legmagasabb kitüntetések.

Referenciákkal a legkiválóbb szállodák, vendéglők és kávéházak szolgálnak.

Hüttl Jivadar

porcellán-nagykereskedő, cs. és kir. udvari szállító

Budapest, Dorottya-utca 14.

Minden kiállításon kitüntette.

Ajánlja legdusabban felszerelt raktárát kávéházi, vendéglői és szállodai cikkekben, melyekben ugy forma mint mintára nézve mindig a legujabbat nyújt.

Festészeti műterem : VI. kerület, Aradi-utca, saját házban.

Kivánatra szivesen szolgál árjegyzékkel és mintákkal.

Alapitva 1825.

Alapitva 1825.

Hubert J. E. Pozsony

pezsgőbor pinczészete

ajánlja elismert kitűnő minőségű pezsgőit, különösen

GENTRY CLUB

márkáját,

mint a budapesti országos kaszinó pezsgőjét.

Raktár és vezérképviselőség : ÖRLEY GÉZA BUDAPEST

Telefon 59-74.

VIII., Baross-utca 111

SEC

SEC

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontors

(Budapest.)

DEPOT.

THEOPHILE ROEDERER & CO

VINS DE CHAMPAGNE

REIMS

MAISON FONDÉE EN 1864

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ:

SALACZ NANDOR BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11. SZ.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.

Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
gyári raktárában

BUDAPESTEN

IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50
12 villa	16.50	1 cukorpor-kanál	3.50
12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—
12 kávékanál	8.50	4 palackkalj	8.50
12 csemege-kés	15.—	1 mustartartó	5.50
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sótartó	2.25
12 csemege-kanál	15.—	1 saláta-készlet	6.—
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50
1 tej-mérő	3.20	1 cukor-fogó	1.75
1 főzelekes-kanál	4.—	1 eczet-olajallvány	15.—
1 komposztos-kanál	3.50	1 kabarett-villa	1.50

Chocolad Stühmer

Védjegy.

Elismert legjobb gyártmány.

Kapható Budapesten és vidéken a legtöbb fűszerkereskedésekben

Magyarország legnagyobb gyára.

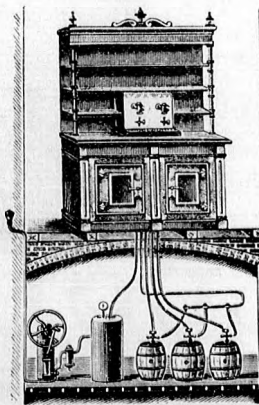
Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

Arany- és ezüstérem.

Jurtag az 1885. országos-kiállításom.

Hirrmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt
= sörkimérő-készülékeket =
légnomással és szabad. léghűtővel.
Elvállal régi készülékek átalakítását.
Nagy választék
bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyúkban.

Erzeugt Bierschank-Apparate

mittelst Luftdruck

mit patentirtem Bierkühler.

Übernimmt die Umänderung alter Apparate.

Russwahl

in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

Mappin & Webb

London und Sheffield

Fabrikanten in Silber, versilberten Waaren und
feinsten Messerschmiede-Artikeln.

Specialität Erzeugniss Princes Plate.

Princes Plate ist Nickel-Silber und schwer versilbert, besser,
schöner und dauerhafter als alles bis jetzt Erzeugte.

Specialitäten für **Hôtel, Restaurant, Café u. Clubs.**

Das beste u. dauerhafteste in **Tafelbestecken, Servierschüsseln,**
Thee- u. Kaffee-Kannen, sowie alle in dieses Fach einschlägigen Artikel.

Ein Dutzend	Tafel-Messer ..	14 70	Dessert-Löffel..	13 20
	Dessert-Messer ..	12 60	Kaffee-Löffel ..	7 80
	Tafel-Gabel ..	17 40	Mocca-Löffel ..	6 —
	Dessert-Gabel ..	13 20	Eis-Löffel ..	6 60
	Tafel-Löffel ..	17 40	1 St. Senfopf ..	7 20

Alle angeführten Gegenstände sind hier in Prima Qualität. Doch ist
Alles in sekunda Qualität sehr billig zu haben.

Musterlager beim Vertreter für Ungarn:

M. Kürschner, Budapest, IV., Maria Valeriegasse 7,
II. Stiege, II. Stock

(vis-à-vis dem Grand Hôtel Hungaria).

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápóssy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hirneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

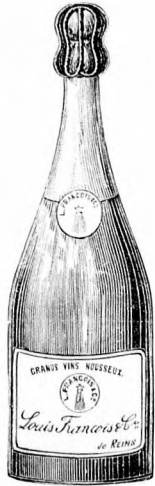
Diplome d'Honneur

Lissabon.

Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Semeová, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok
vagyunk Magyarországon és ezüünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltótörvényeséknél 17.151. sz. a. bejegyezve van.

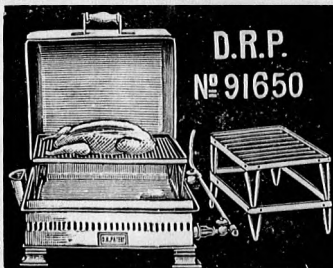
Főraktár: *Borhegyi Ferencz* ezelőtt *Lápossy*
Budapest, Maas-palota.

Vezérképviseletőség: *Ruda és Blochmann, Budapest.*

„Lucullus”

sütőkészülék gőzfűtéssel
korszakot alkotó találmány
a főzőmesterség terén.

A nemzetközi konyha művészeti kiállításon Bécsben
(1898 januárban) aranyéremmel kitüntetve.

„Lucullus”

Brat- und Backapparat mit Gasheizung
ist eine epochemachende Erfindung, auf
dem Gebiete des Küchenwesens.

Goldene Medaille Internationale Kochkunst-
Ausstellung, Wien, Jänner 1898.

„LUCULLUS”

- A „Lucullus” mindennemű húst süt, zsír vagy vaj hozzáadása nélkül.
- A „Lucullus” szolgáltatja a legízletesebb sültet.
- A „Lucullus” 20%-kal több sültet ad, mint bármely más sütőkészülék.
- A „Lucullus” kevesebb tüzelő-anyagot fogyaszt, mint bármely más sütőkészülék.
- A „Lucullus” nem igényel semminemű felügyeletet.
- A „Lucullus” egy harmaddal hamarabb süt, mint rostélyon vagy sütőben.
- A „Lucullus” meggátolja a sültnek megokozódását.
- A „Lucullus” minden sültet szépen süt, u. m. borjú-, disznó-, ürüpecsenyét, roastbeefet, beefsteaket, szárnyast, vadat, halat stb. továbbá mindennemű tésztát és süteményt minden konyhában, hol légszesz van, nehézség nélkül alkalmazható.
- A „Lucullus” könnyen tisztítható, nincs kopásnak kitéve és nem igényel javítást.
- A „Lucullus” beszerzési költsége a felsorolt előnyök által rövid idő alatt visszatérül.
- A „Lucullus” minden államban szabadalmazva van.
- A „Lucullus” vezérképviseletősége és raktára Magyarország, Románia és a Balkánállamok részére:

- „Lucullus” bratet jedes Fleisch ohne Fett oder Butter.
- „Lucullus” liefert den schmackhaftesten Braten.
- „Lucullus” giebt 20% mehr fertigen Braten als jeder andere Brat-apparat.
- „Lucullus” verbraucht weniger Brennmaterial als jeder andere Brat-apparat.
- „Lucullus” bratet ohne Aufsicht.
- „Lucullus” bratet ein Drittel schneller als Rost und Bratröhre.
- „Lucullus” verhindert jedes Anbrennen des Bratens.
- „Lucullus” bratet ebenso schön alle Braten als: Kalbs-, Schweins-Hammelbraten, Roastbeef, Beefsteak, Geflügel, Wild Fische etc. ebenso auch Mehlspeisen, Bäckereien jeder Art
- „Lucullus” ist in jeder Küche, wo Gas ist, ohne Schwierigkeit anzubringen
- „Lucullus” ist leicht zu reinigen und unterliegt keiner Abnutzung oder Reparatur.
- „Lucullus” macht sich durch obige Vortheile schon in kürzester Zeit bezahlt.
- „Lucullus” ist in allen Staaten patentirt.
- „Lucullus” ist am Lager und verkäuflich bei den Generalvertretern für Ungarn, Rumänien und die Balkanländer:

KIENAST ÉS BÄUERLEIN BUDAPEST,

IX., Szvetenay-utca 19. szám,

továbbá kapható: a budapesti légszeszgyárak szerelési irodájában, IV., Aranykéz-utca 6. szám és Löwenstein M.-nél, cs. és kir. udvari szállító, IV., Vámház-körut 4. sz.

➔ Árjegyzék és prospektus kívánatra megküldetik. — Preise und Prospekte auf Verlangen. ➔